

Ocena zasobów pomocy społecznej

Miasta Białystok za 2023 rok

Autorzy:
Natalia Skrouba
Małgorzata Rudnicka

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	4
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	12
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR	38
3.2	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	42
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	50
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	58
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	67
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	71
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	71
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	71
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	75
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	76
10	Wnioski końcowe	77

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej na podstawie analizy lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w Mieście Białystok.

Powierzchnia Miasta Białystok wynosi 102 km², co stanowi 0,5% powierzchni województwa, 0,03% powierzchni kraju. Gęstość zaludnienia w Mieście Białystok wynosi 2 860 osób/km², w województwie 57 osób/km², w kraju 120 osób/km². Jest to miasto na prawach powiatu, leżące w województwie podlaskim, graniczące z gminami: Wasilków, Supraśl, Zabłudów, Juchnowiec Kościelny, Choroszcz, Dobrzyniewo Duże.

Jako miasto wojewódzkie pełni funkcję administracyjnego, gospodarczego, naukowego i kulturalnego centrum Polski północno-wschodniej. Posiada bogatą infrastrukturę, m.in. instytucje publiczne, w tym rangi wojewódzkiej, uczelnie, szpitale, szkoły, placówki kulturalne czy obiekty sportowe. W Białymstoku działają liczne organizacje społeczne i pozarządowe, przy czym wiele z nich prowadzi prężną działalność w sferze polityki społecznej. Działalność organizacji społecznych i pozarządowych, Kościoła Katolickiego i innych kościołów, związków wyznaniowych oraz osób fizycznych i prawnych, z którymi Miasto Białystok współpracuje na zasadzie partnerstwa, stanowi dopełnienie działań podejmowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku i inne instytucje publiczne przy realizacji zadań pomocy społecznej.

Białystok jest postrzegany jako miejsce przyjazne do życia, zapewniające mieszkańcom wysoki poziom bezpieczeństwa, dające szanse rozwoju. Białostoczanie, w zdecydowanej większości, prawidłowo funkcjonują w różnych sferach życia, w tym w życiu rodzinnym i społecznym. Jednak, jak w każdej społeczności, część mieszkańców miasta nie radzi sobie z rozwiązywaniem problemów życiowych i do ich niwelowania potrzebuje zewnętrznego wsparcia.

Działania podejmowane przez pomoc społeczną mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna ma także zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym osób i rodzin, poprzez podejmowanie działań na rzecz ich usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Wsparcia wymagają również osoby, które przebywają w Białymstoku ze względu na działania wojenne prowadzone na terytorium Ukrainy. Celem zabezpieczenia potrzeb tych osób w 2023 r. podejmowano szereg działań wspierających. Aktualna sytuacja na terytorium Ukrainy w dalszym ciągu nie pozwala większości na powrót do kraju, stąd też konieczne będzie podejmowanie dalszych działań pomocowych. Ponadto działania represyjne władz Białorusi prowadzone wobec sprzeciwiających się obywateli skutkuje tym, że znacząco wzrosła liczba osób, którym po przybyciu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej został nadany status uchodźcy bądź ochrony uzupełniającej. Posiadanie takiego statusu uprawnia do realizacji programu integracyjnego, w ramach pomocy społecznej.

Realizacja powyższych celów i zadań możliwa jest w sytuacji dysponowania odpowiednią infrastrukturą społeczną, wykształconą i kompetentną kadrami, z uwzględnieniem odpowiednich nakładów finansowych oraz przy wykorzystaniu potencjału organizacji społecznych.

Ocenę zasobów pomocy społecznej opracowano na podstawie informacji statystycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urzędu Miejskiego w Białymstoku oraz danych uzyskanych z innych podmiotów działających w obszarze polityki społecznej na terenie miasta.

Przedkładane opracowanie ma służyć ustaleniu, jakie zasoby w sferze społecznej posiada Miasto Białystok, jakie są niedostatki w tym zakresie, które z zasobów wymagają rozwoju i wsparcia, a także wskazywać kierunki niezbędnych zmian. Niniejszy dokument jest materiałem poglądowym mającym ułatwić podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu na następny rok.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2023 r. liczba ludności Miasta Białystok wyniosła 292 058 osób, z czego 53,1% stanowiły kobiety, a 46,9% mężczyźni. Liczba ludności stanowi 25,6% ludności województwa i 0,77% ludności kraju. Struktura ludności Miasta Białystok przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 18%, osoby w wieku produkcyjnym 59%, a w wieku poprodukcyjnym 23%. Liczba ludności Miasta Białystok w przeciągu ostatnich lat stopniowo maleje.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. stopa bezrobocia w Mieście Białystok wyniosła 5,1%. Stopa bezrobocia dla województwa wynosi 7%, a dla kraju 5,1%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Mieście Białystok wynosiła 6 742, w tym 44% stanowiły kobiety, 56% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 53%.

W zasobach infrastruktury społecznej Miasta Białystok znajduje się 58 żłobków dysponujących 2 838 miejscami, 4 kluby dziecięce z 81 miejscami, 215 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, dysponujących 10 923 miejscami (w publicznych pałcówkach) oraz 7 punktów przedszkolnych. W Mieście Białystok funkcjonuje 39 świetlic szkolnych i 2 kluby młodzieżowe. W gminie funkcjonuje 1 opiekun dzienny.

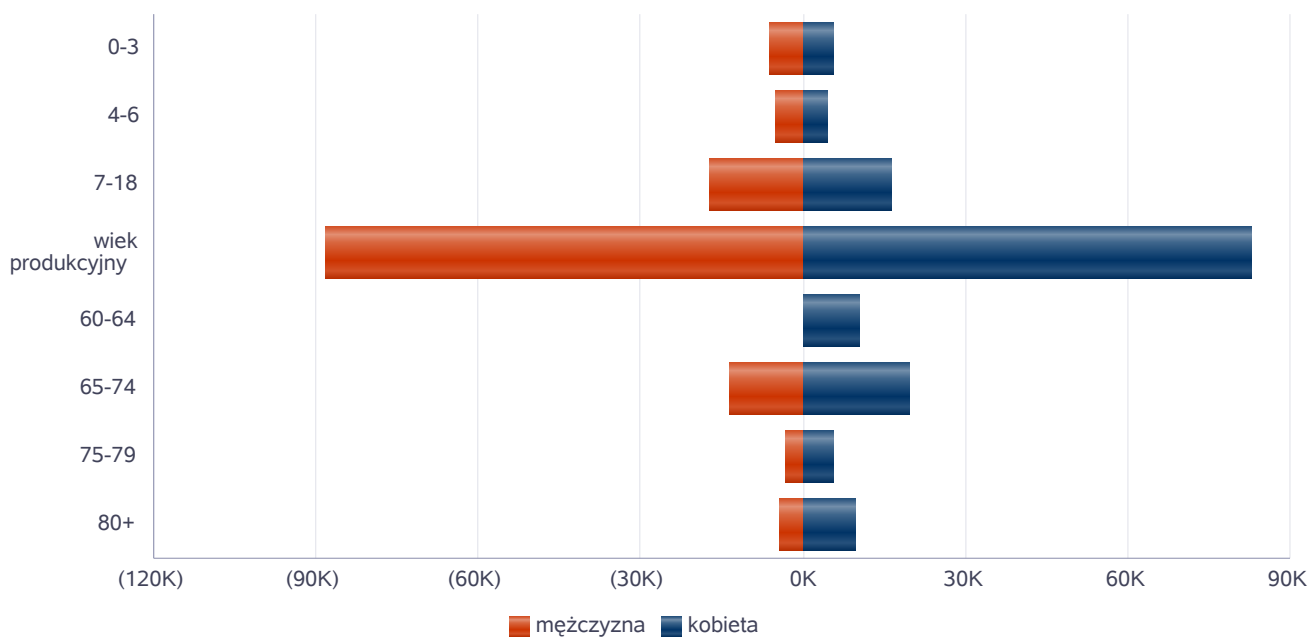
Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci, którym nie przyznano miejsca) oraz w formie tabelarycznej informacji o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie Miasta Białegostoku.

Na przestrzeni lat w Mieście Białystok zauważa się systematyczny spadek poziomu przyrostu naturalnego na 1 000 mieszkańców, odnotowuje się natomiast stały wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym. W Białymstoku zachodzi stała tendencja wzrostowa wskaźnika obciążenia demograficznego, a więc stosunku liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, co może wiązać się z potencjalnymi obciążeniami systemu zabezpieczenia społecznego wypłatą świadczeń emerytalnych i rentowych.

W tabeli *Infrastruktura społeczna (stan na 31.XII)*, liczba mieszkań socjalnych (lokali) zawierają się w wierszu 1 tj.; liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy. Brak wyodrębnienia powyższych danych wynika ze zmiany ustawy z dnia 21 czerwca 2021 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, która uchyliła definicję lokalu socjalnego wprowadzając instytucję najmu socjalnego lokalu.

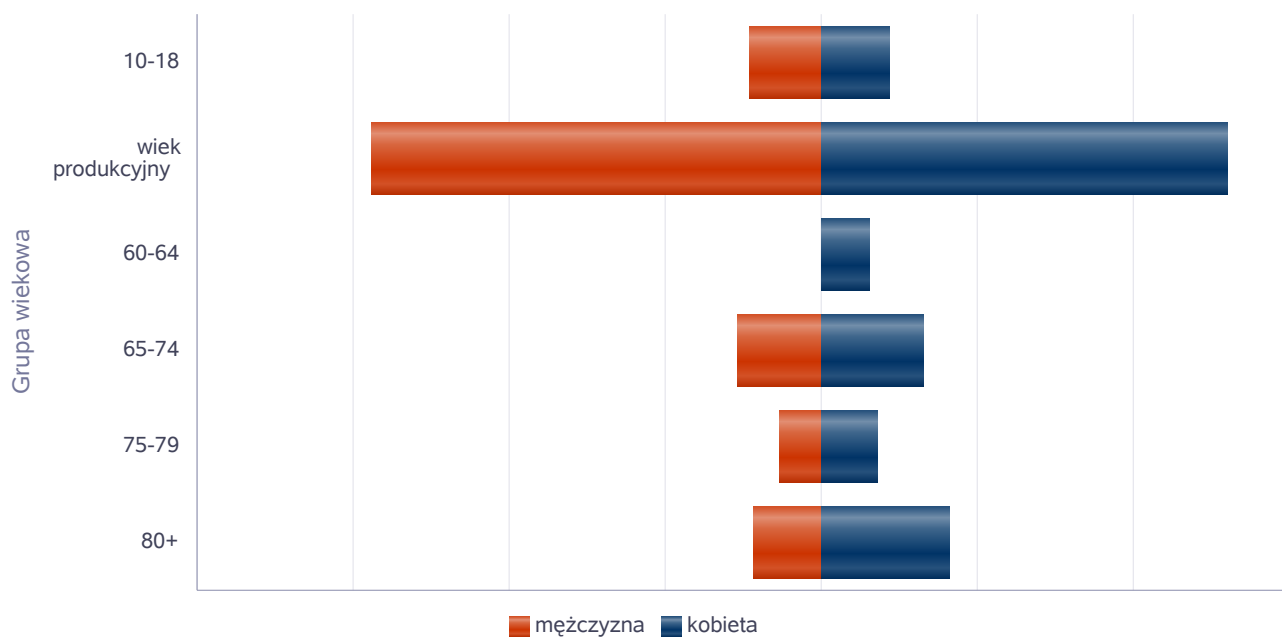
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	5 962	5 672
4-6	4 876	4 681
7-18	17 207	16 354
wiek produkcyjny	88 156	82 855
60-64		10 456
65-74	13 621	19 735
75-79	3 280	5 855
80+	4 143	9 747

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

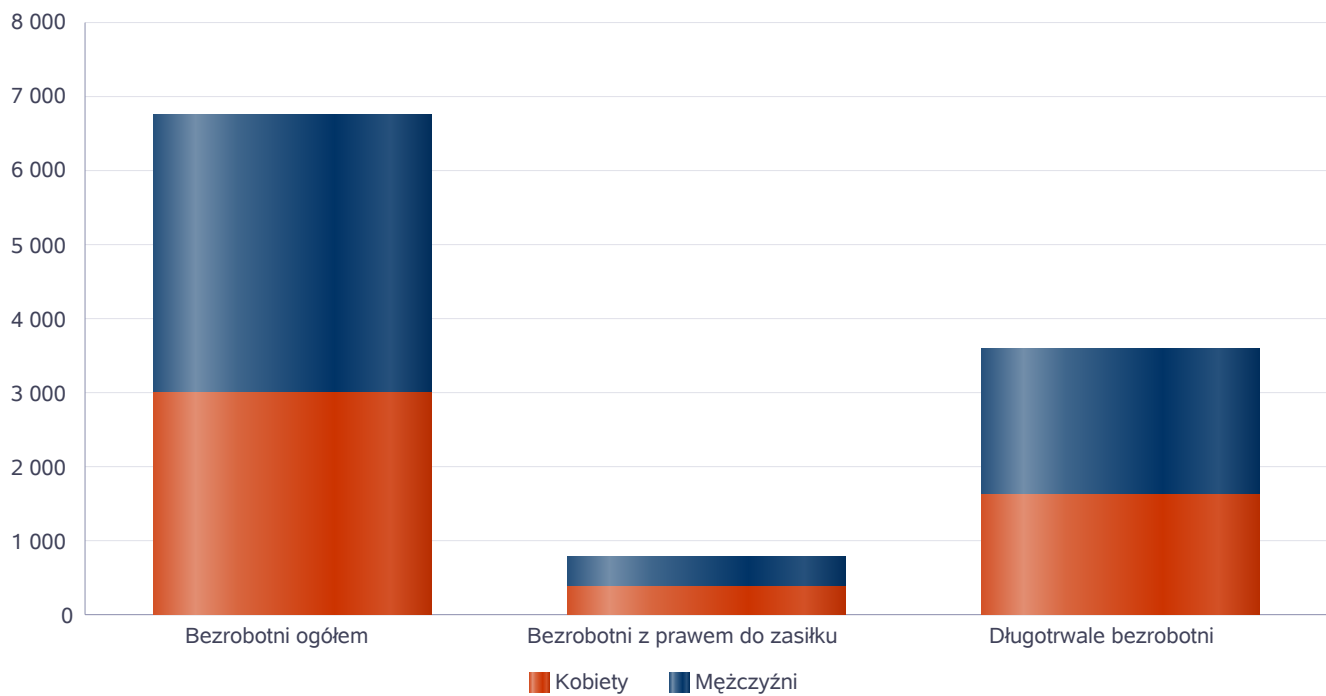
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	13 832	13 141
wiek produkcyjny	86 366	77 909
60-64		9 310
65-74	16 003	19 658
75-79	7 929	10 701
80+	13 115	24 636

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

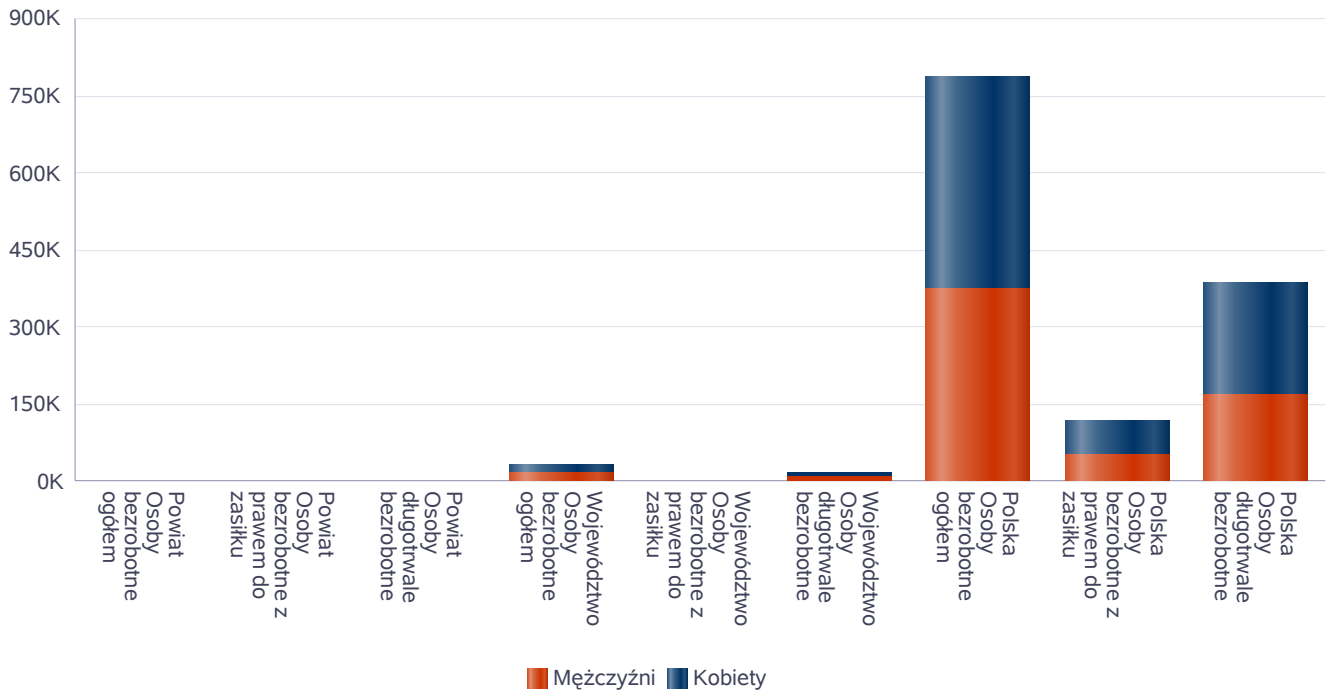
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	6 742	3 755	2 987
Bezrobotni z prawem do zasiłku	797	418	379
Długotrwale bezrobotni	3 587	1 961	1 626

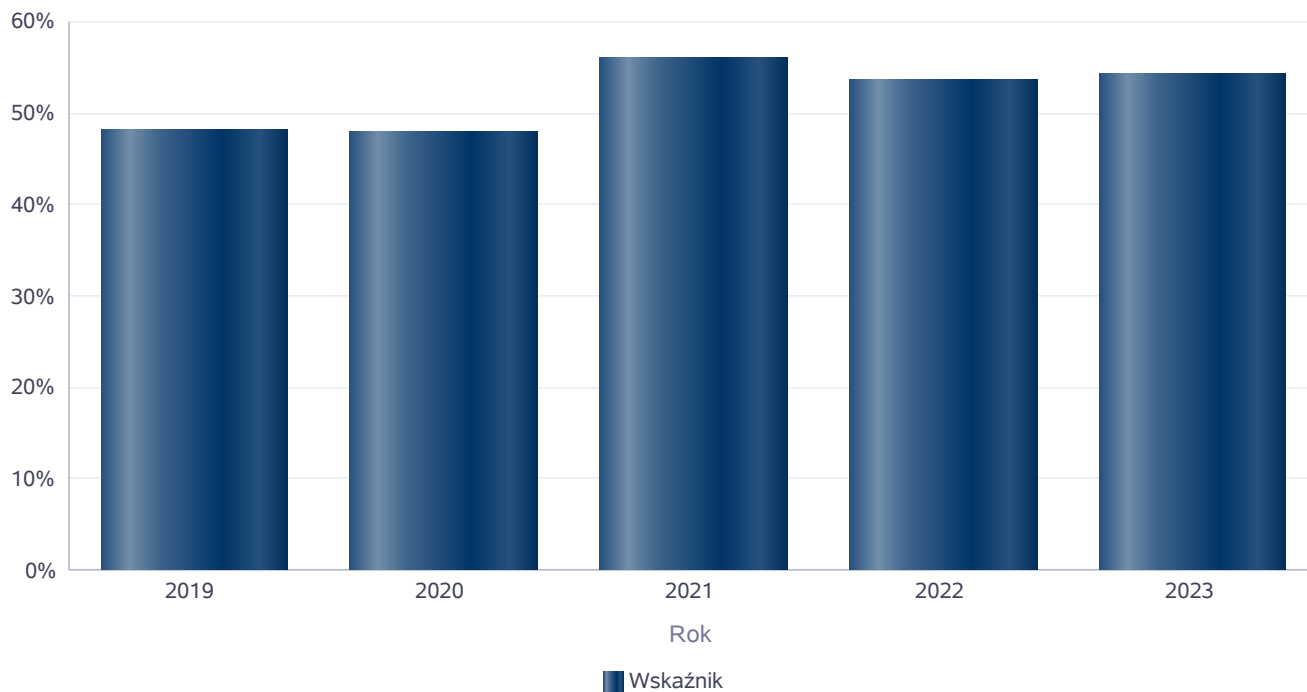
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	2 987	3 755	13 775	17 188	413 294	371 950
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	379	418	2 038	2 099	66 197	53 024
Osoby długotrwale bezrobotne	1 626	1 961	7 704	9 290	214 781	169 653

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

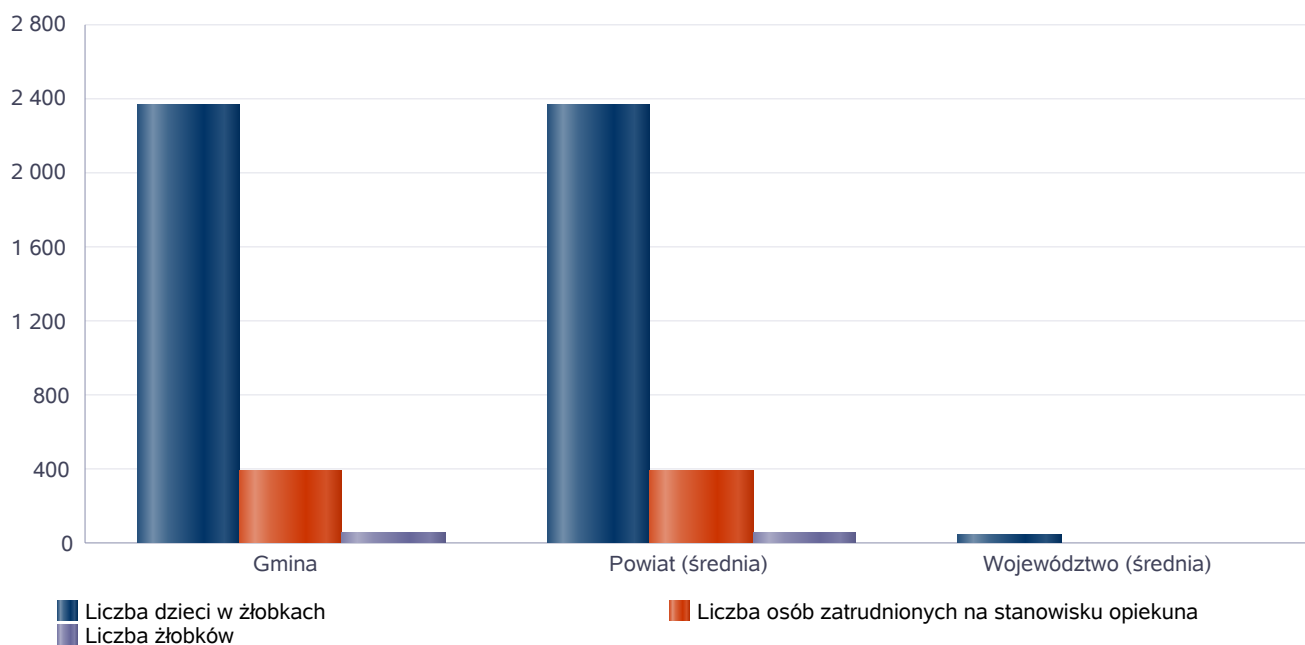
Rok	Wskaźnik
2019	48%
2020	48%
2021	56%
2022	54%
2023	54%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	2365,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	391,00
Gmina	Liczba żłobków	59,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	2365,00
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	391,00
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	59,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	43,13
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	6,92
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	1,17

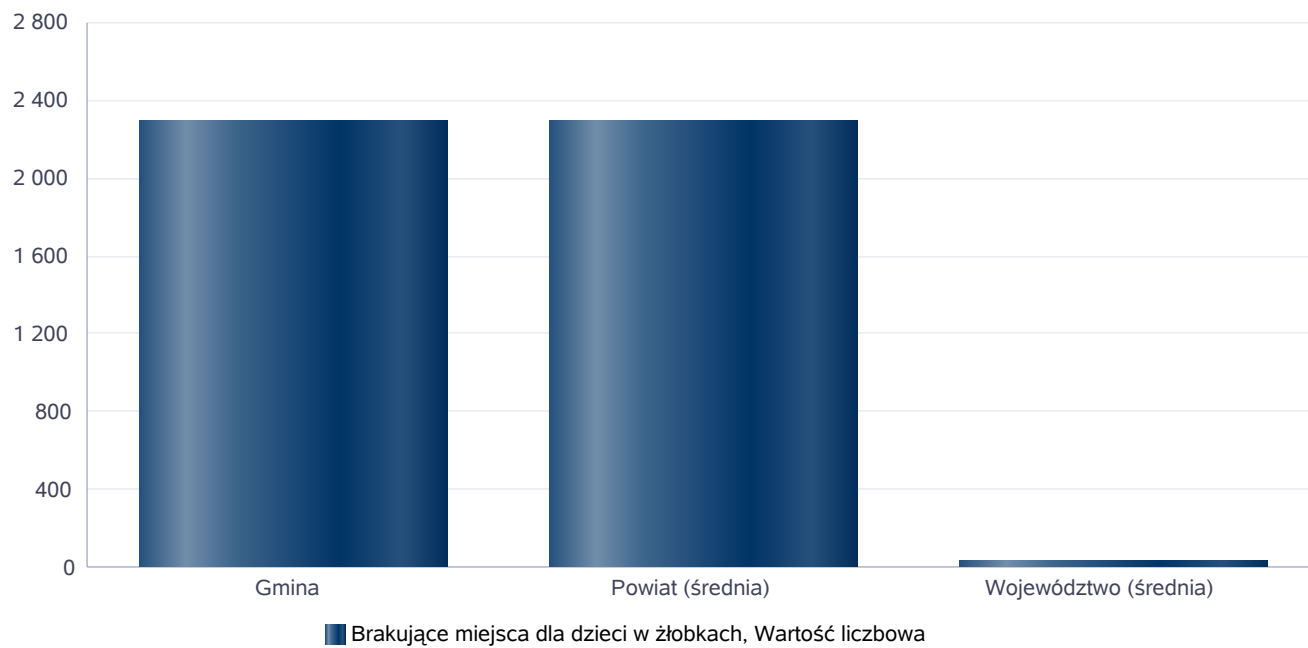
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	2292,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	2292,00
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	27,16

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	3 959	3 895	3 991
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	78	183	220
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	0	0	0
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	112	107	130
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	9	5	5
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	6	1	5
Liczba hospicjów	7	4	4	4
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	1	1	1

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2023". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc i wsparcie w Mieście Białystok w ramach pomocy społecznej w 2023 roku uzyskało 10 814 osób, co stanowiło 3,7%* wszystkich mieszkańców miasta. W roku oceny, w stosunku do 2022 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 255 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej, zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 180 osób. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 2 498 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2022 o 1 417 osób. W Białymstoku najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez MOPR w 2023 roku było kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

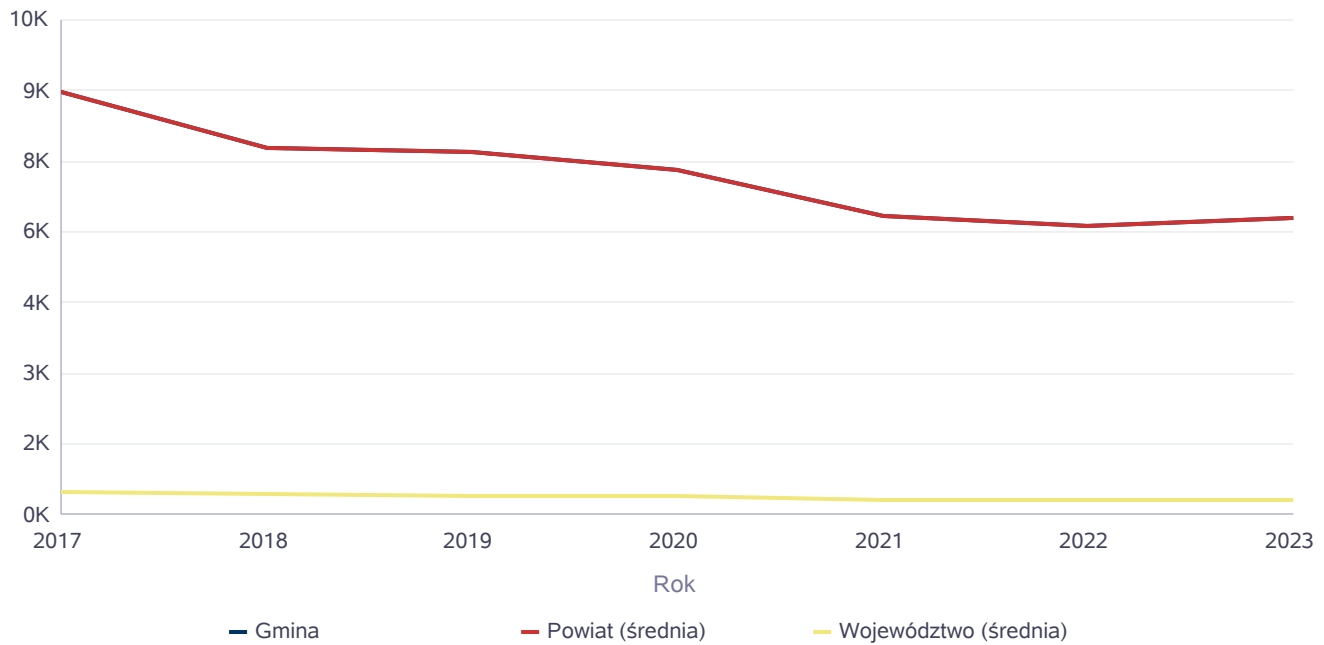
*procent korzystających wyliczono w oparciu o dane GUS o liczbie mieszkańców (wg stanu na 30 czerwca 2023 r. liczba ludności Miasta Białystok wyniosła 292 058 osób).

W tabeli *liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej* str. 16 wykazano, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosi 8 103, a liczba osób w rodzinach 12 003. Różnica ta, w porównaniu do roku 2022 wynika, z tego iż w 2023 r. ujęte zostały dodatkowo osoby, którym świadczone pomoc wyłącznie w postaci pracy socjalnej. W poprzednich sprawozdaniach MRIPS-03 uwzględniane były dane jedynie z działu 4, aktualnie ustawiona formuła wymusza zsumowanie danych z działu 2 *Pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej* w przeciwnym razie wykazuje błąd.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

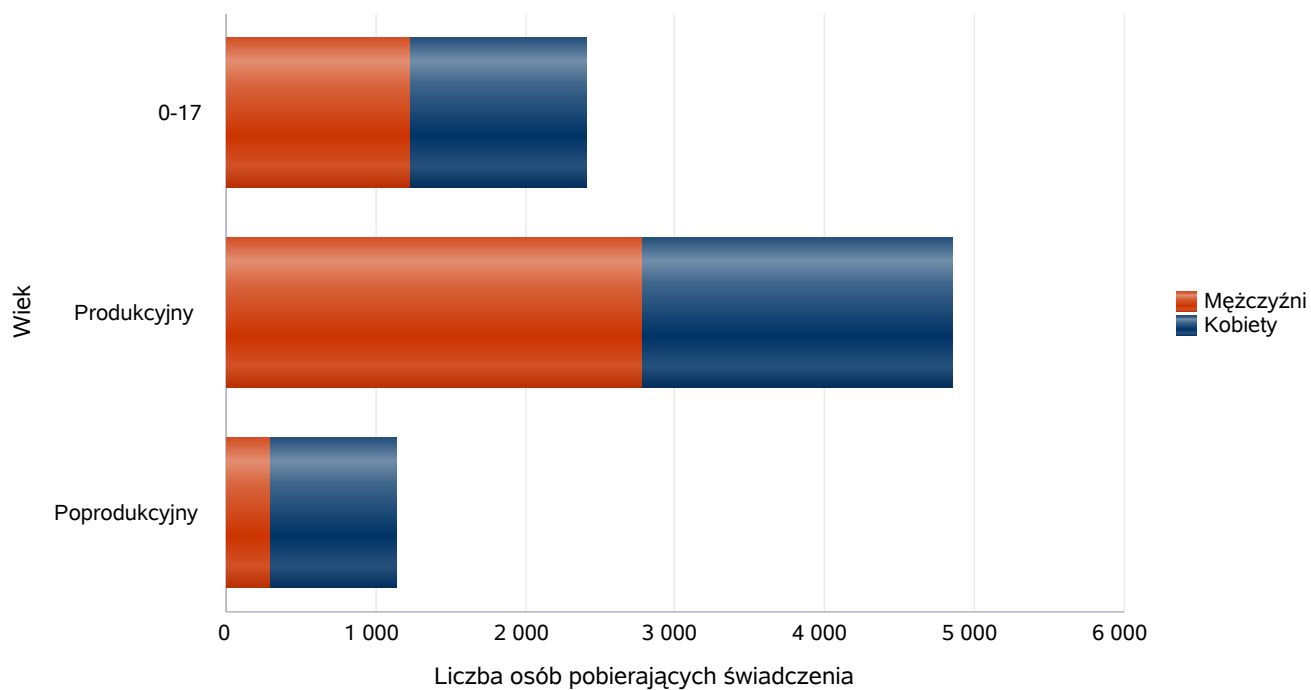
Liczba świadczeniobiorców							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina	8 955	7 771	7 689	7 301	6 345	6 122	6 302
Powiat (średnia)	8 955	7 771	7 689	7 301	6 345	6 122	6 302
Województwo (średnia)	480	438	410	375	325	315	314

Liczba świadczeniobiorców

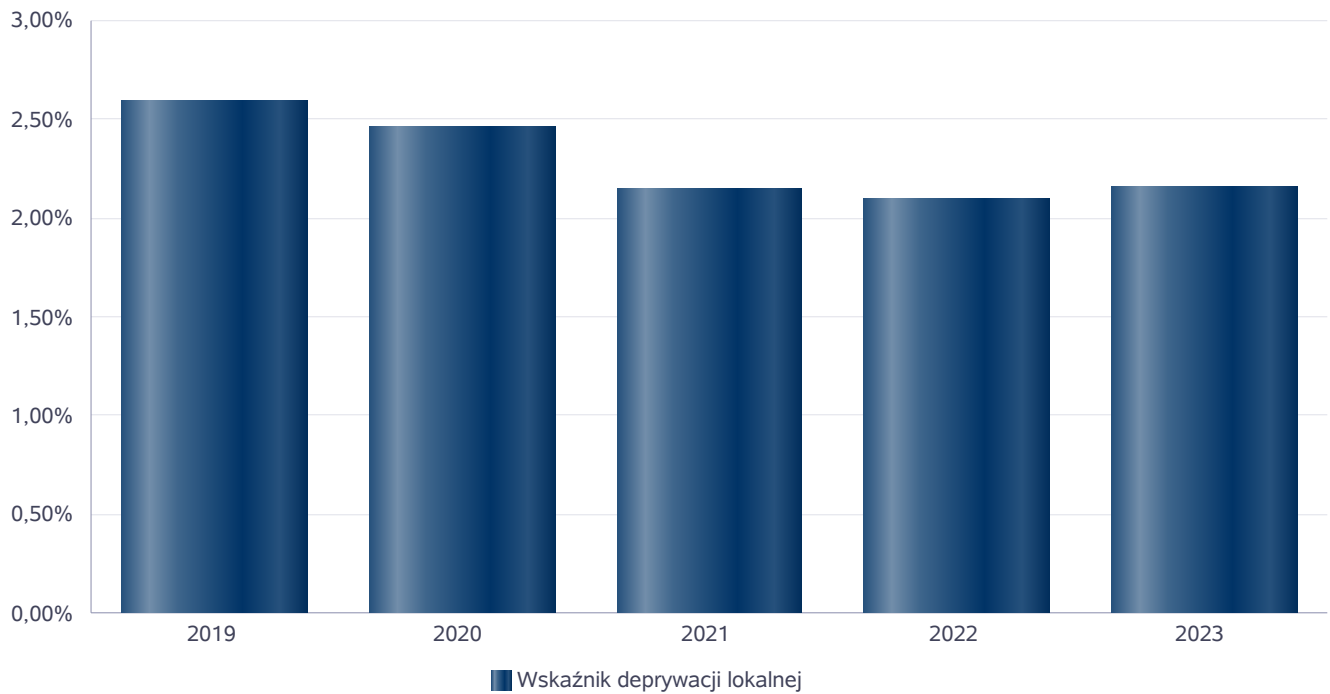
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	2 410	1 187	1 223
Produkcyjny	4 847	2 072	2 775
Poprodukcyjny	1 134	834	300

Wskaźnik deprivacji lokalnej

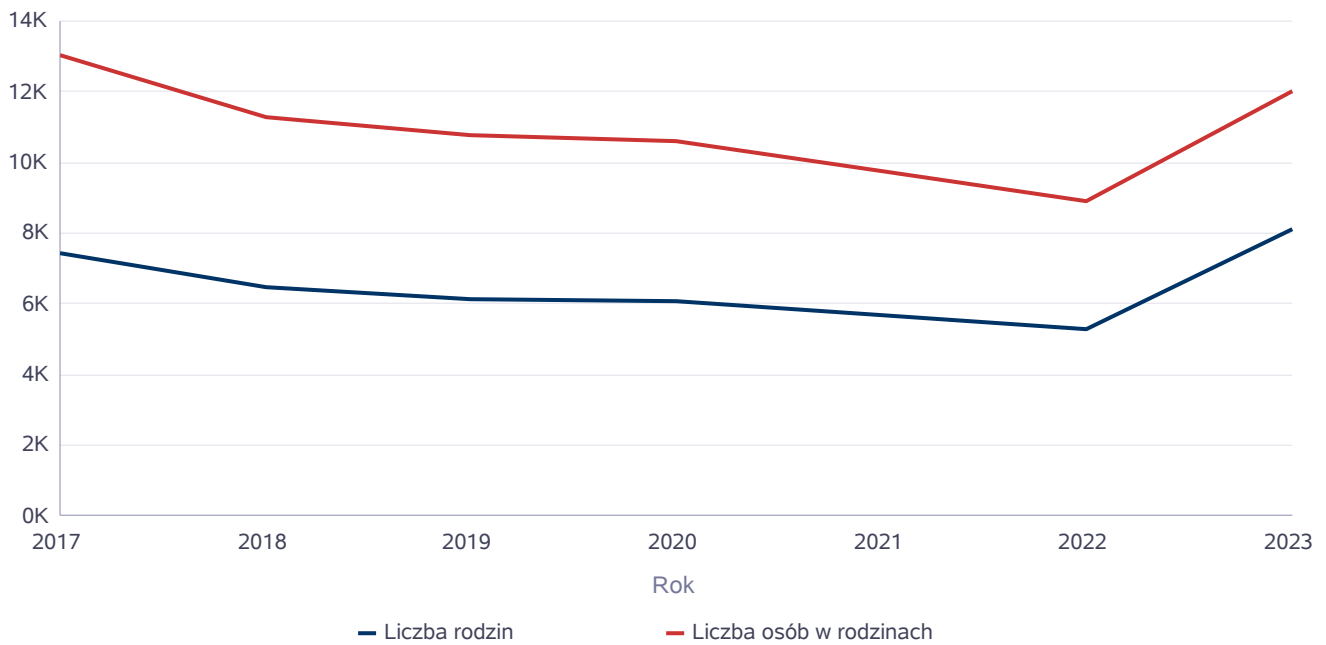
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2019	2,58%
2020	2,45%
2021	2,14%
2022	2,09%
2023	2,16%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	7 455	13 057
2018	6 463	11 265
2019	6 124	10 758
2020	6 086	10 620
2021	5 677	9 724
2022	5 284	8 900
2023	8 103	12 003

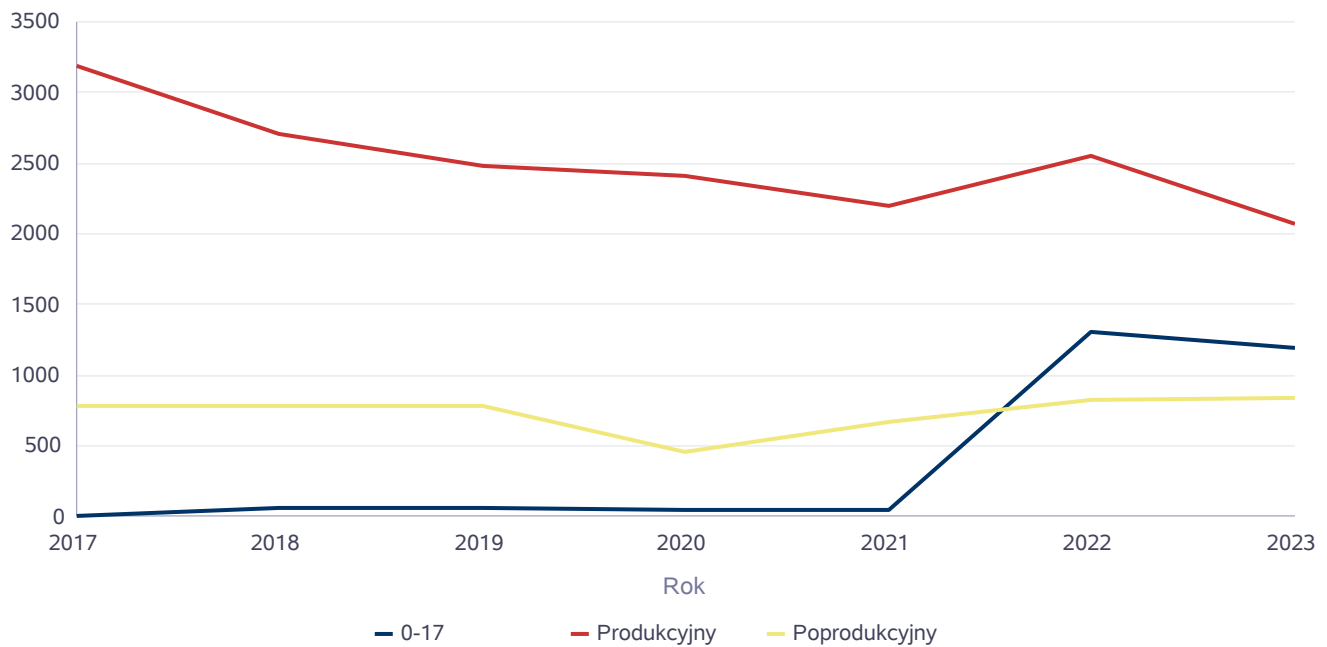
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Białystok	0-17	1					1311	1187
	Produkcyjny	3193	2701	2473	2403	2192	2545	2072
	Poprodukcyjny	783	781	784	450	664	822	834
Powiat (średnia)	0-17	1					1311	1187
	Produkcyjny	3193	2701	2473	2403	2192	2545	2072
	Poprodukcyjny	783	781	784	450	664	822	834
Województwo (średnia)	0-17	69	62	56	49	41	54	54
	Produkcyjny	138	122	109	102	90	93	83
	Poprodukcyjny	32	34	35	29	30	31	31

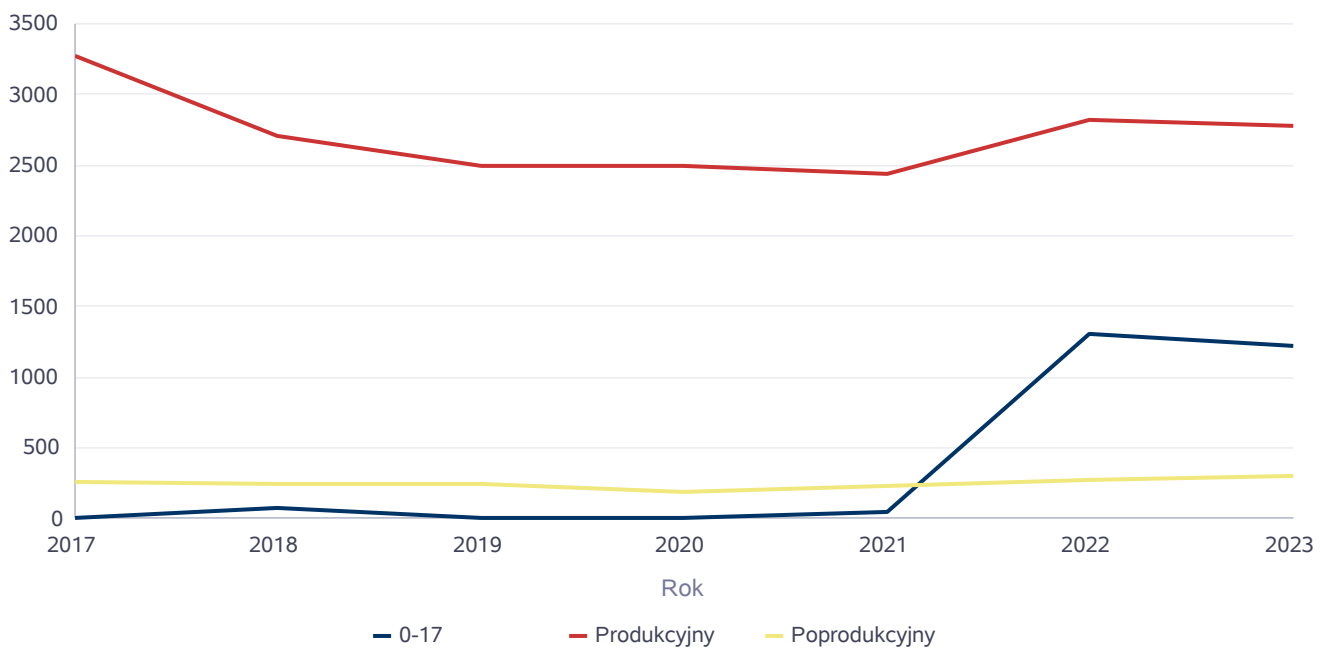
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

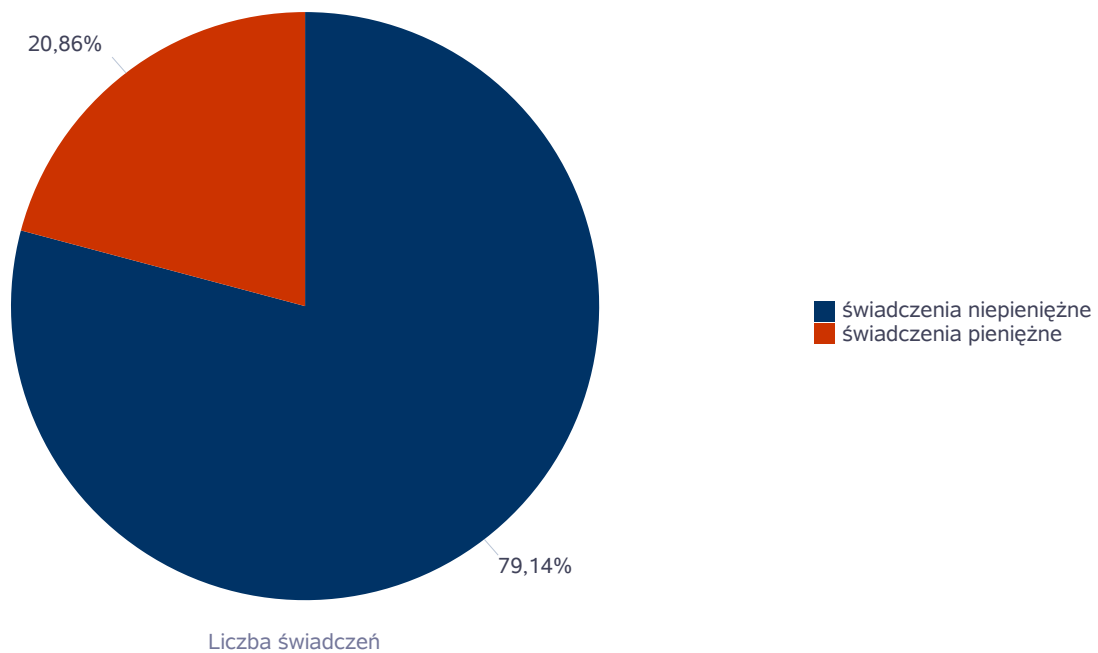
		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Białystok	0-17	2		1	1		1308	1223
	Produkcyjny	3277	2705	2498	2487	2436	2820	2775
	Poprodukcyjny	264	240	239	185	235	275	300
Powiat (średnia)	0-17	2		1	1		1308	1223
	Produkcyjny	3277	2705	2498	2487	2436	2820	2775
	Poprodukcyjny	264	240	239	185	235	275	300
Województwo (średnia)	0-17	74	67	60	53	44	58	58
	Produkcyjny	137	123	113	112	105	104	101
	Poprodukcyjny	13	13	13	13	13	13	14

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

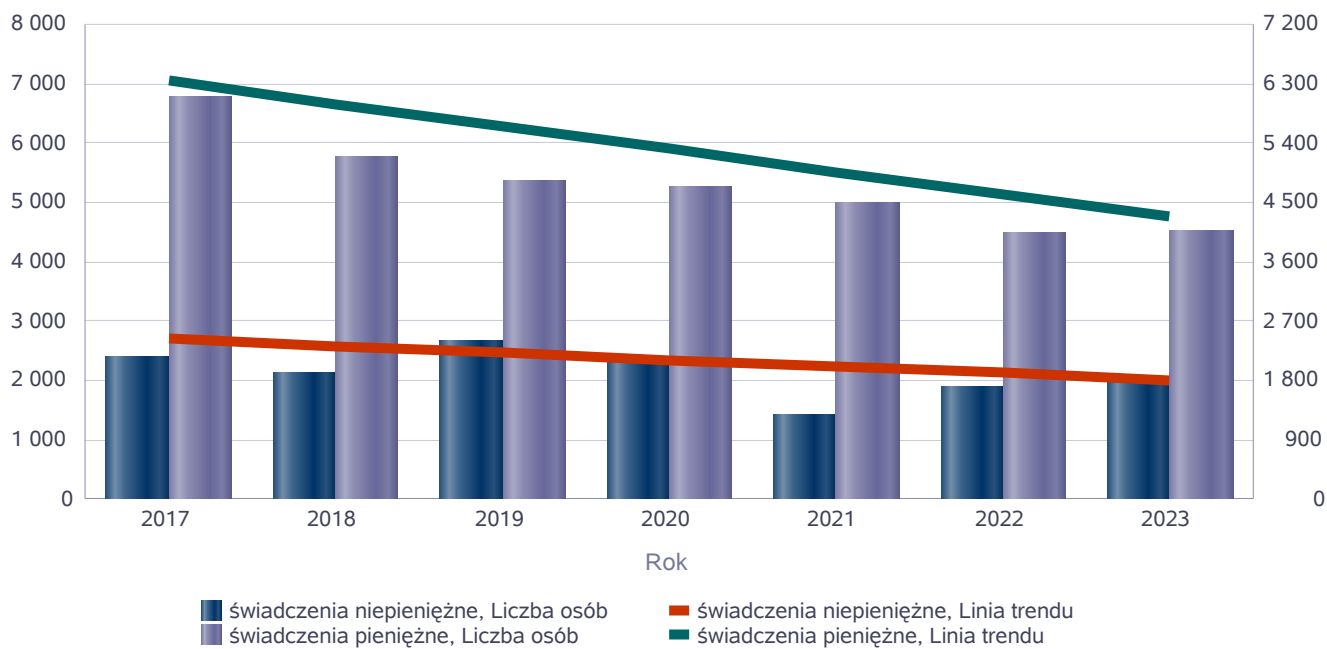
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	284 605
świadczenia pieniężne	75 000

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	2 405	2 110	2 647	2 333	1 407	1 876	2 017
świadczenia pieniężne	6 759	5 764	5 348	5 259	4 993	4 486	4 529

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

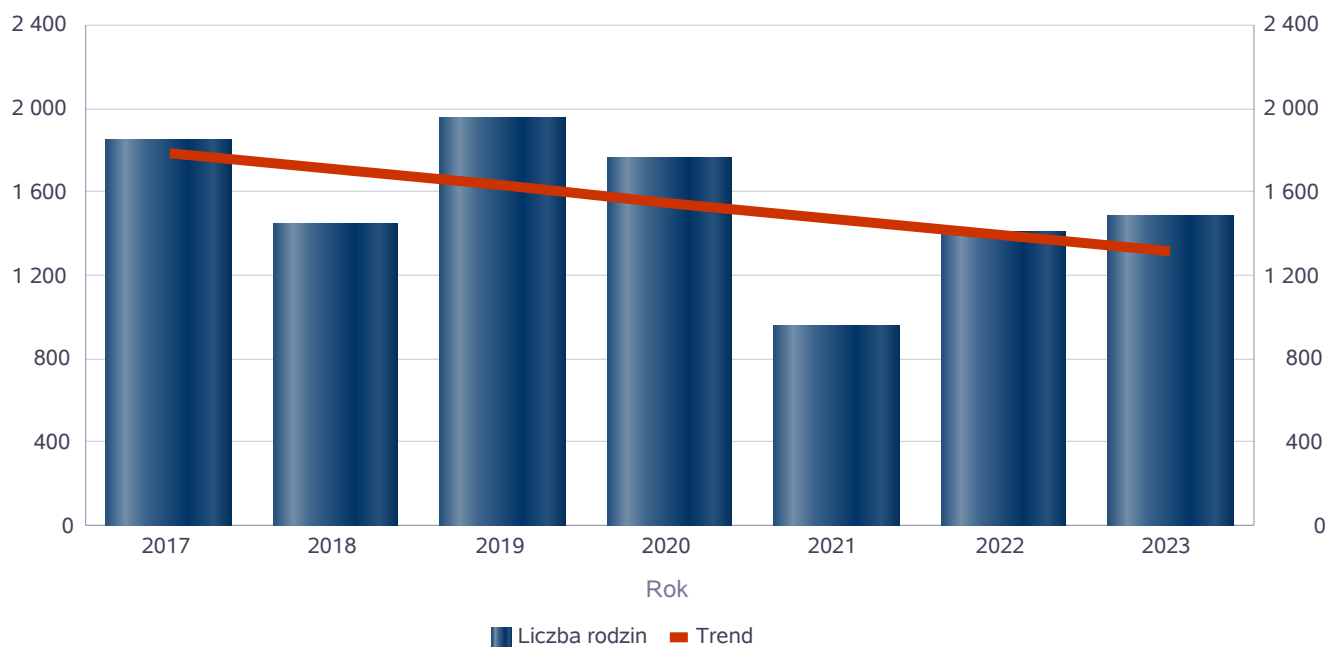

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	1 848	1 444	1 950	1 757	961	1 411	1 481
świadczenia pieniężne	6 652	5 685	5 283	5 191	4 946	4 442	4 480

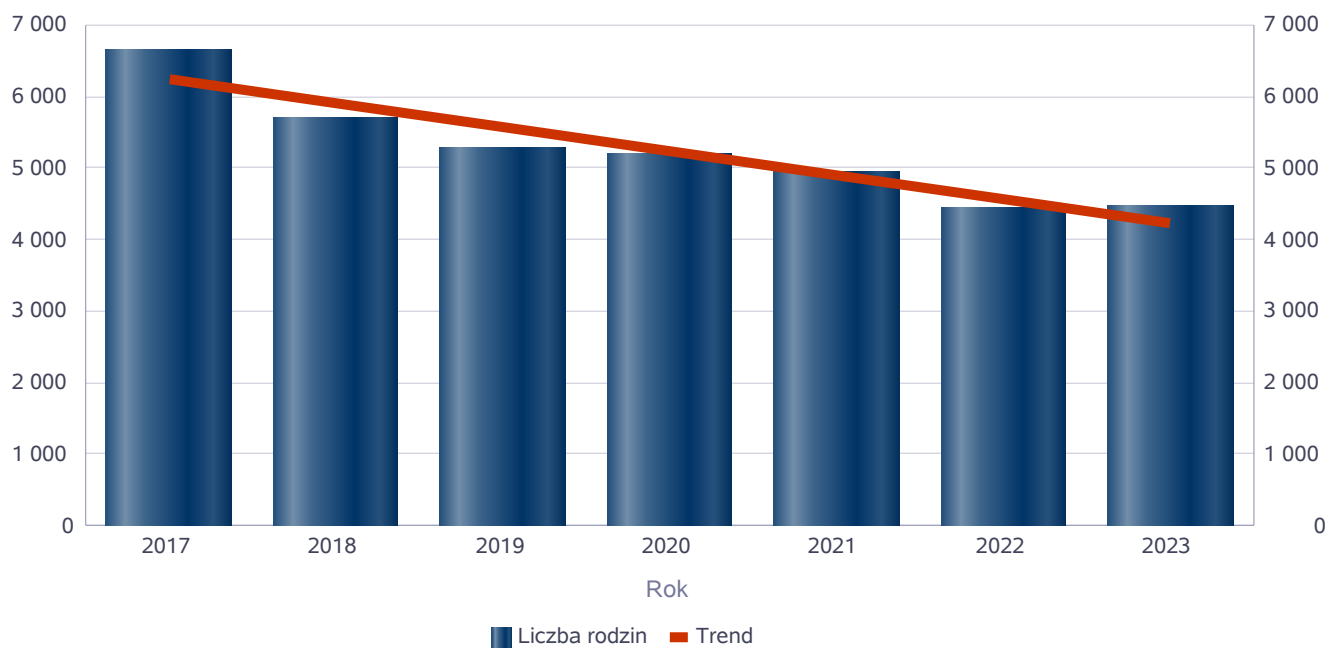
świadczenia niepieniężne

Liczba rodzin

świadczenia pieniężne

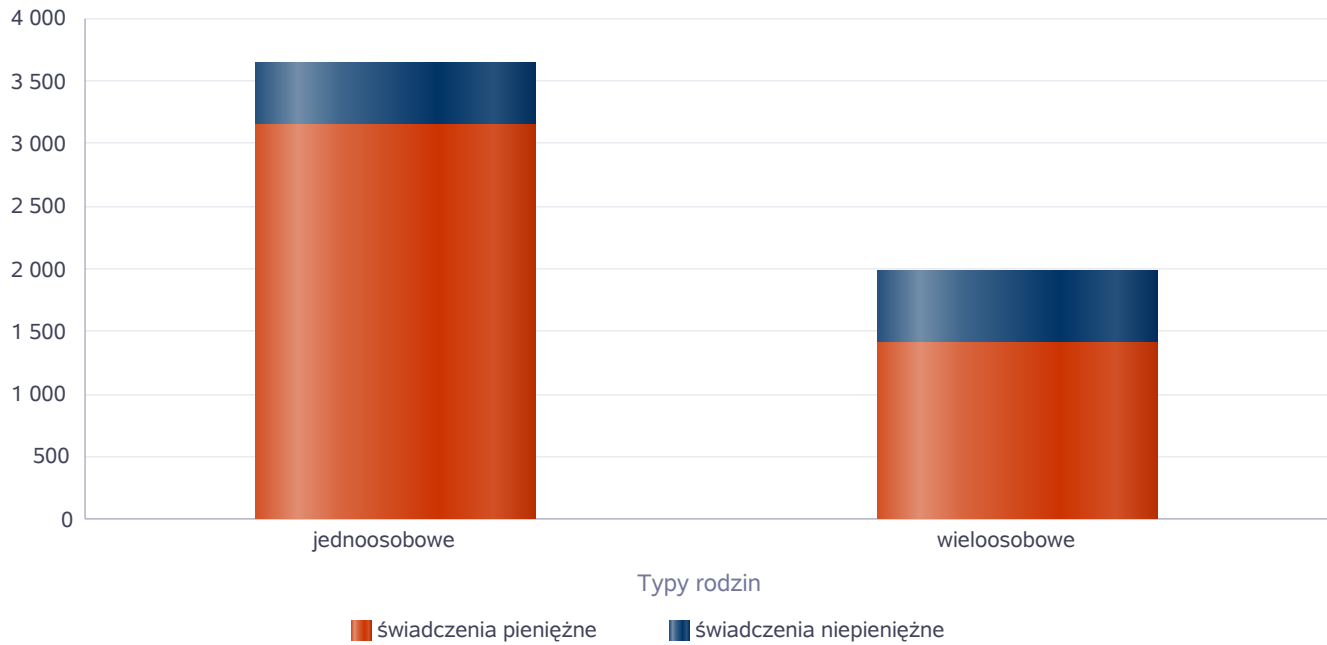
Liczba rodzin

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	3 583	3 146	495
wieloosobowe	1 469	1 410	579

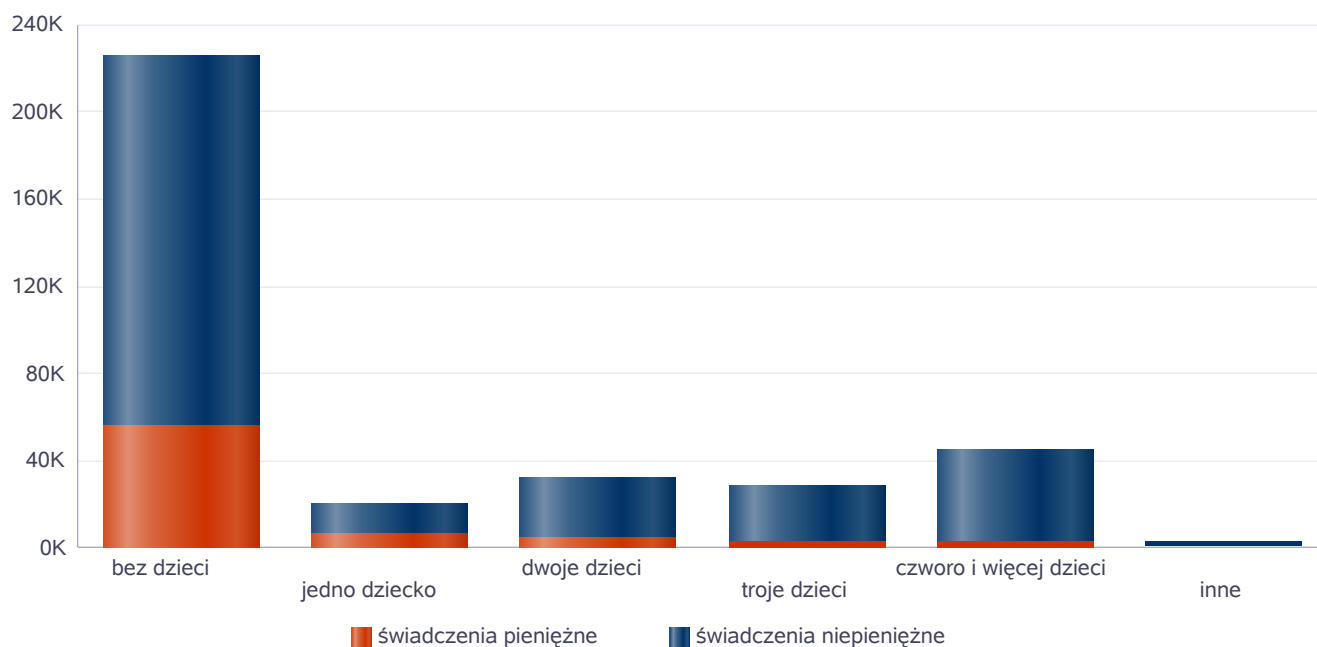
Liczba rodzin pobierających świadczenia

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	226079	55928	170151
jedno dziecko	20176	6787	13389
dwoje dzieci	32655	5097	27558
troje dzieci	28676	3027	25649
czworo i więcej dzieci	45126	2870	42256
inne	3004	906	2098

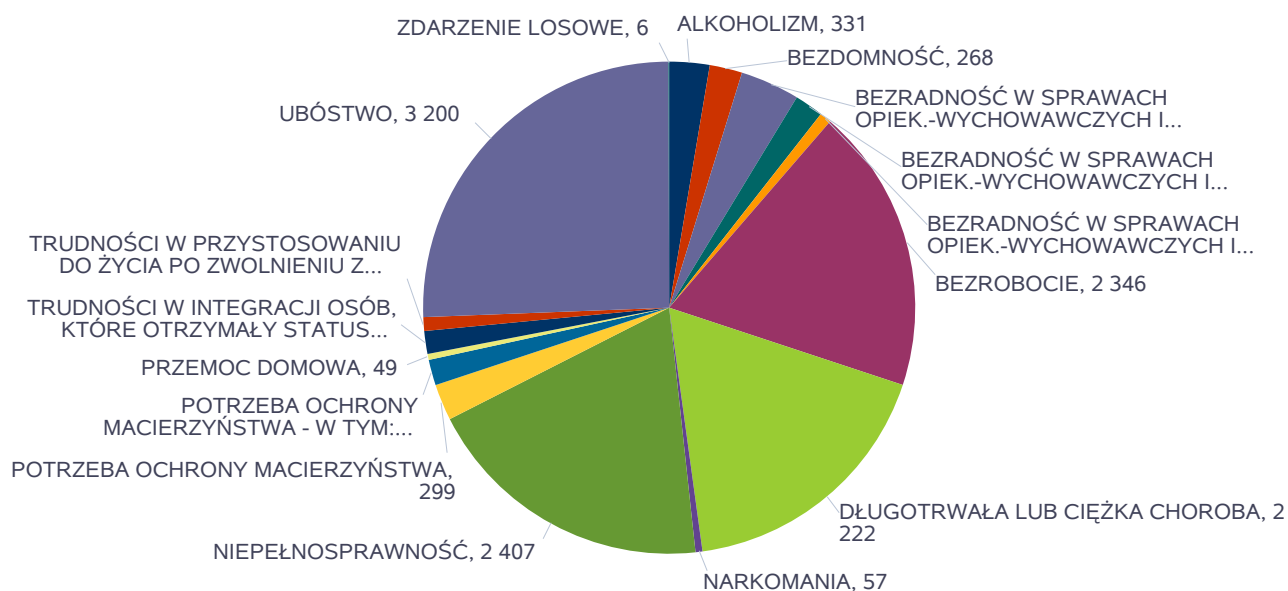
Liczba świadczeń

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	3 200
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	2 407
BEZROBOCIE	2 346
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	2 222
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	488
ALKOHOLIZM	331
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	299
BEZDOMNOŚĆ	268
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	237
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	211
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	188
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	113
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	96
NARKOMANIA	57
PRZEMOC DOMOWA	49
ZDARZENIE LOSOWE	6

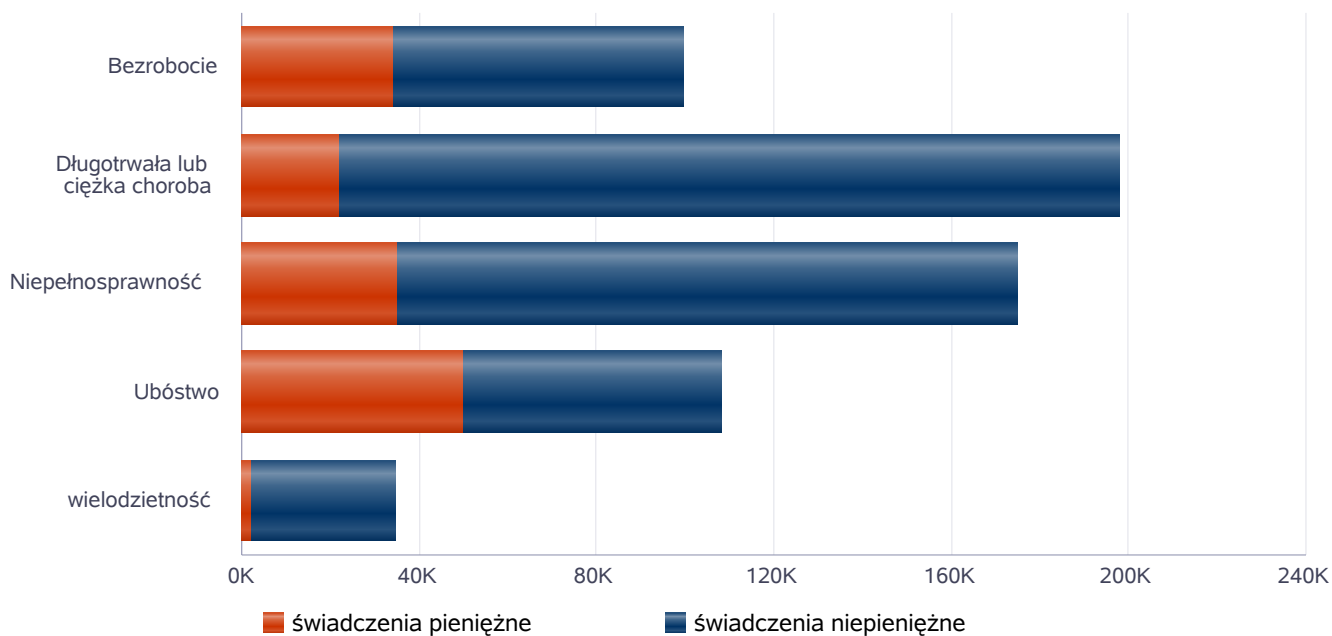
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	197 855	175 968	21 887
Niepełnosprawność	175 013	139 866	35 147
Ubóstwo	108 200	58 208	49 992
Bezrobocie	99 520	65 332	34 188
wielodzietność	34 576	32 150	2 426

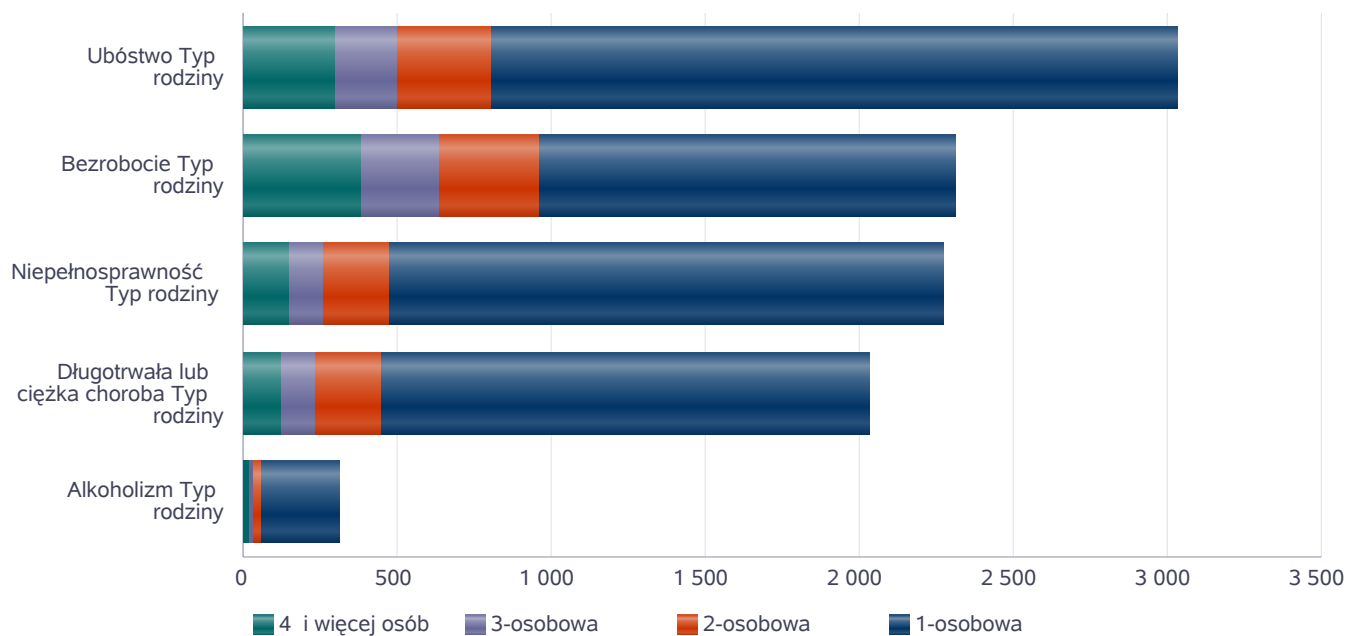
Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	3 035	2 233	299	204	299
Bezrobocie	2 311	1 350	325	256	380
Niepełnosprawność	2 270	1 795	213	113	149
Długotrwała lub ciężka choroba	2 032	1 584	215	110	123
Alkoholizm	314	254	26	13	21

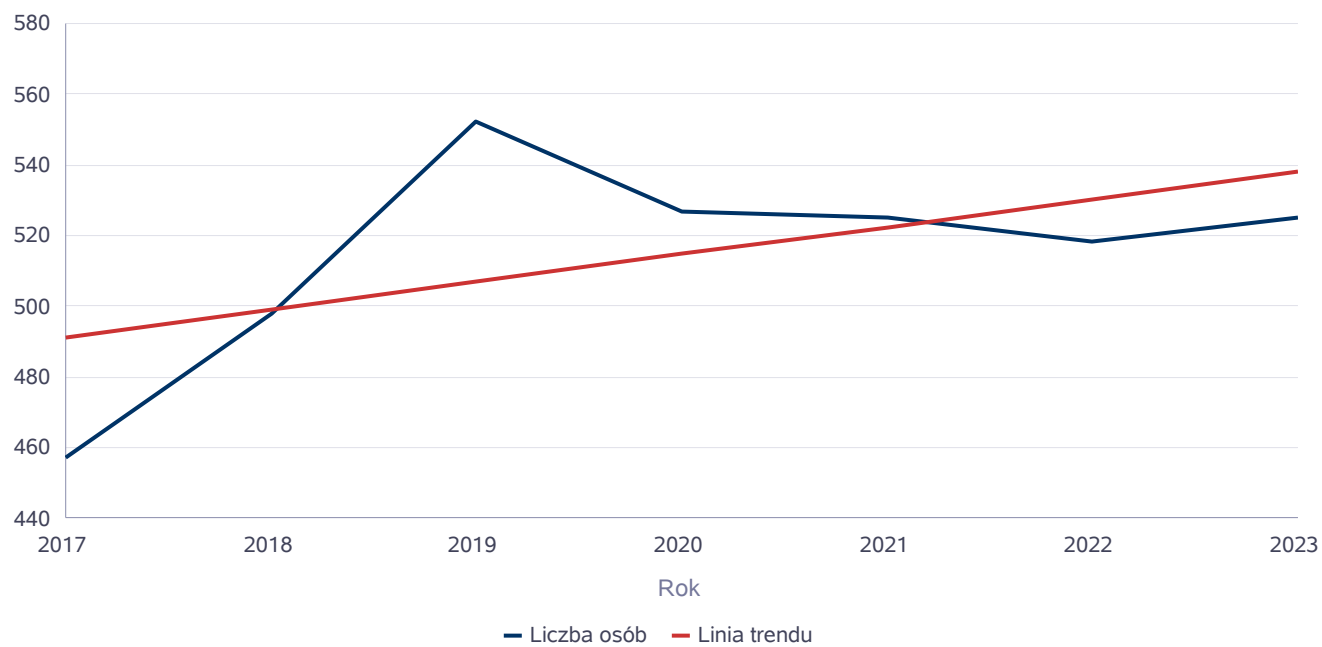
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	457
2018	498
2019	552
2020	527
2021	525
2022	518
2023	525

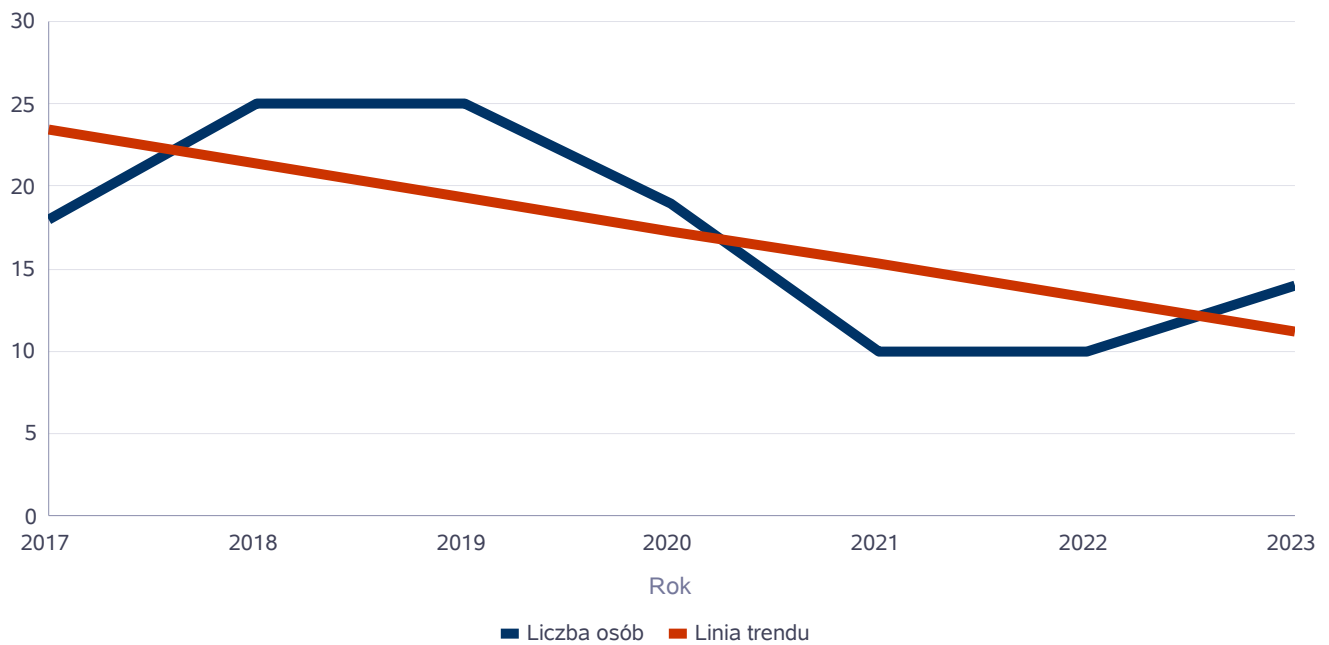
Liczba osób

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

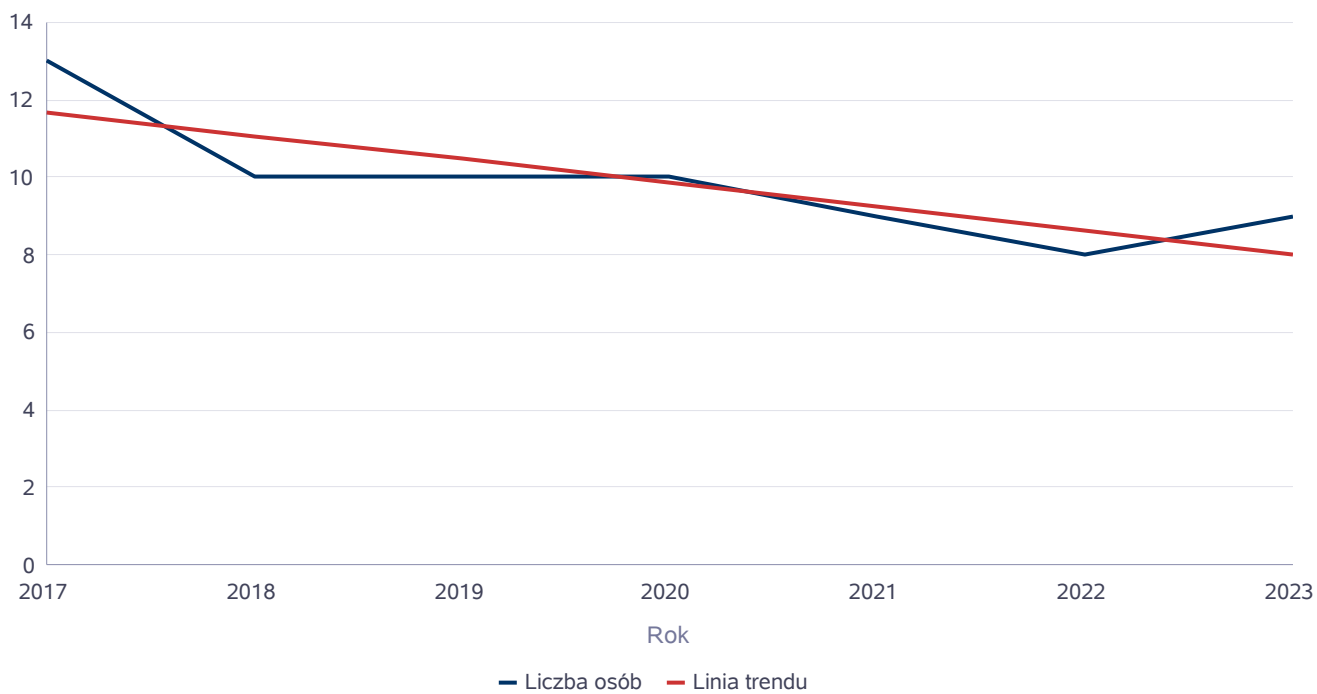
Rok	Liczba osób
2017	18
2018	25
2019	25
2020	19
2021	10
2022	10
2023	14

Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

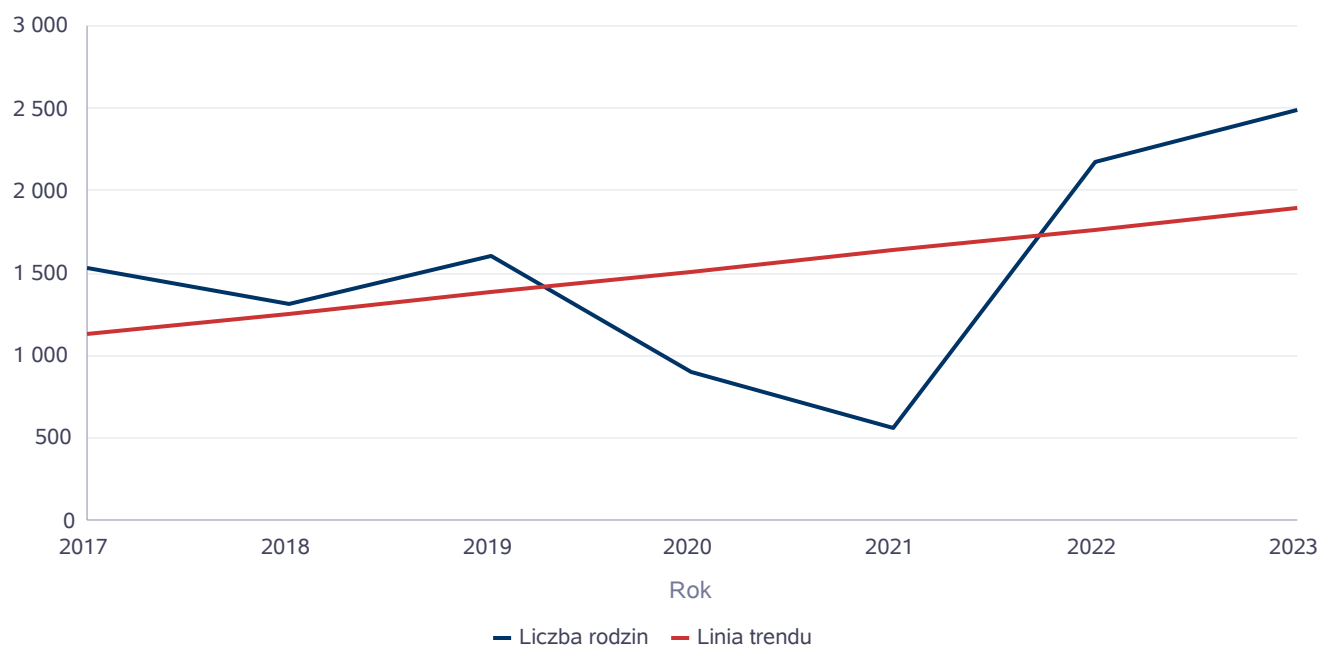
Rok	Liczba osób
2017	13
2018	10
2019	10
2020	10
2021	9
2022	8
2023	9

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj	Liczba rodzin w latach						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Poradnictwo specjalistyczne	1 533	1 315	1 599	899	557	2 175	2 493

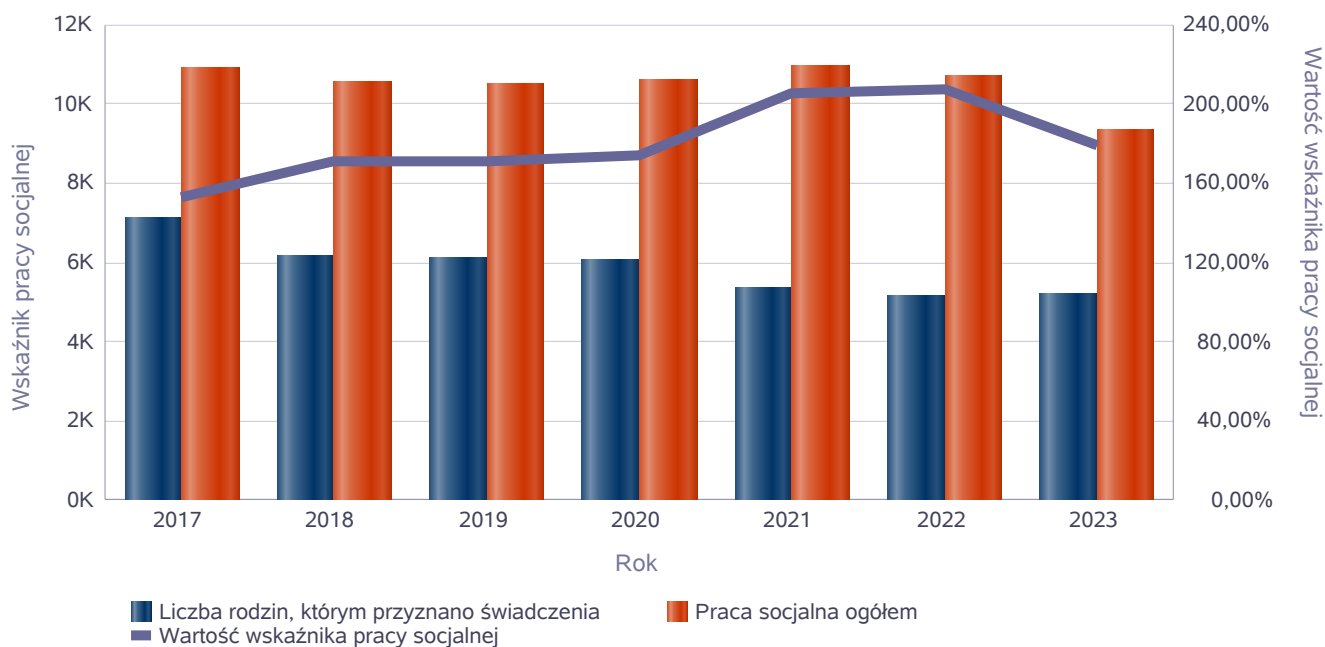
Liczba rodzin

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wskaźnik pracy socjalnej	153,30%	170,88%	171,34%	174,01%	205,36%	207,41%	179,14%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	7 097	6 168	6 124	6 086	5 334	5 155	5 201
Praca socjalna ogółem	10 880	10 540	10 493	10 590	10 954	10 692	9 317

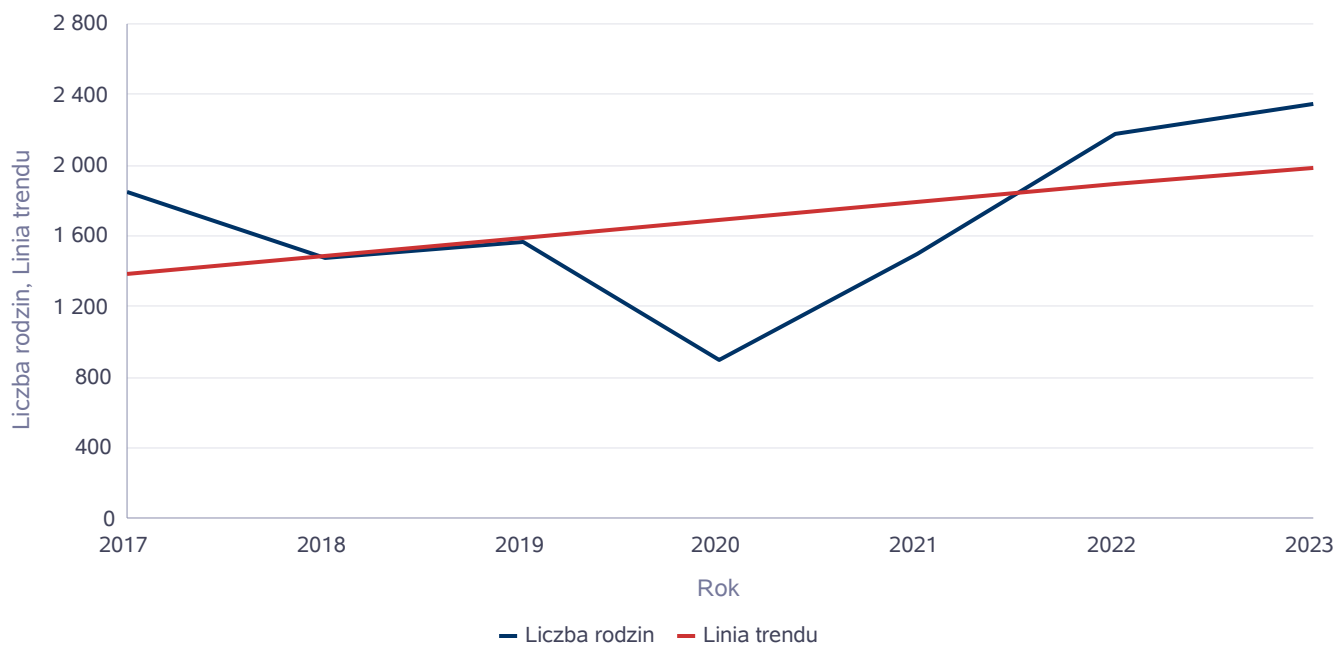
Wskaźnik pracy socjalnej

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

	Liczba rodzin						
Udzielone świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Interwencja kryzysowa	1 852	1 469	1 564	892	1 495	2 175	2 350

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

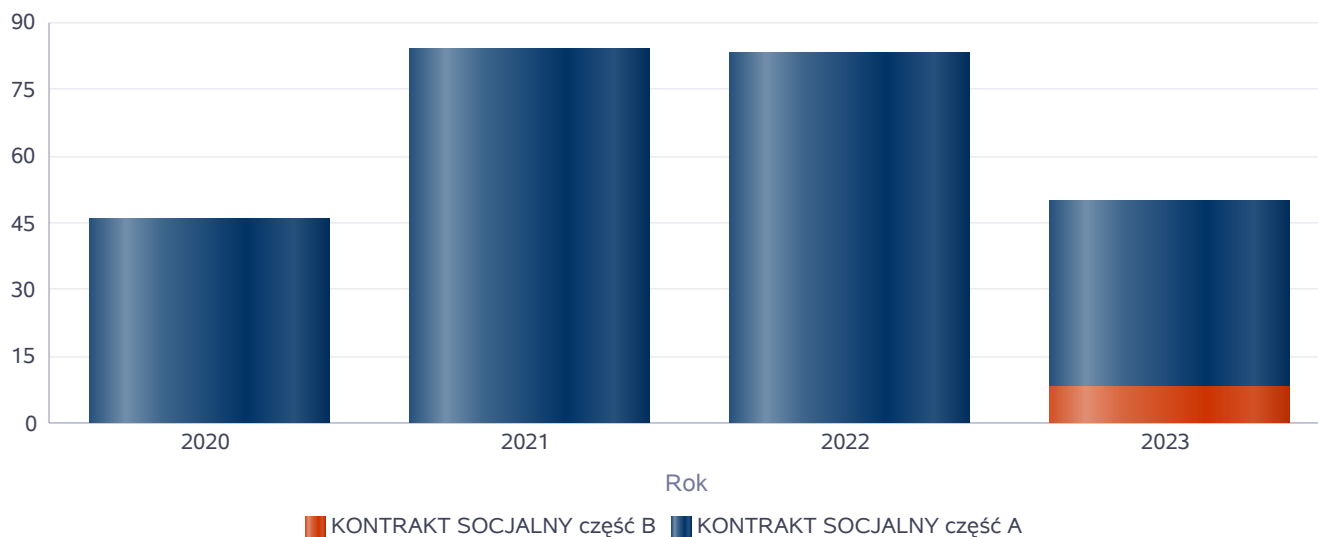

Kontrakt socjalny

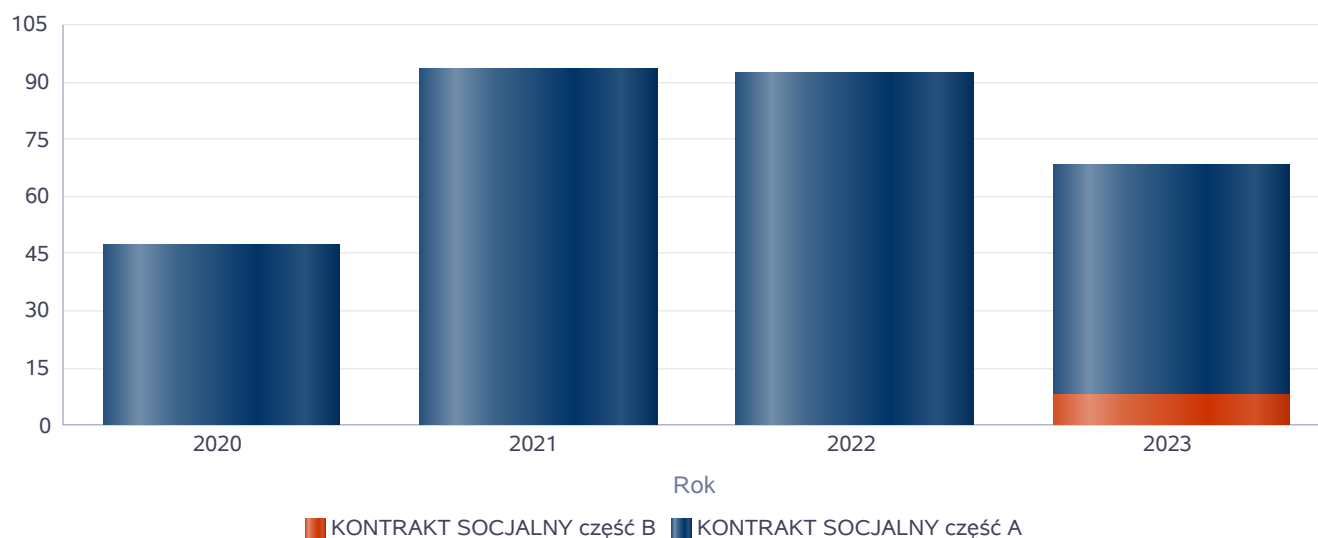
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	46	47
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	84	93
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	83	92
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	42	60
	KONTRAKT SOCJALNY część B	8	8

Liczba kontraktów/projektów

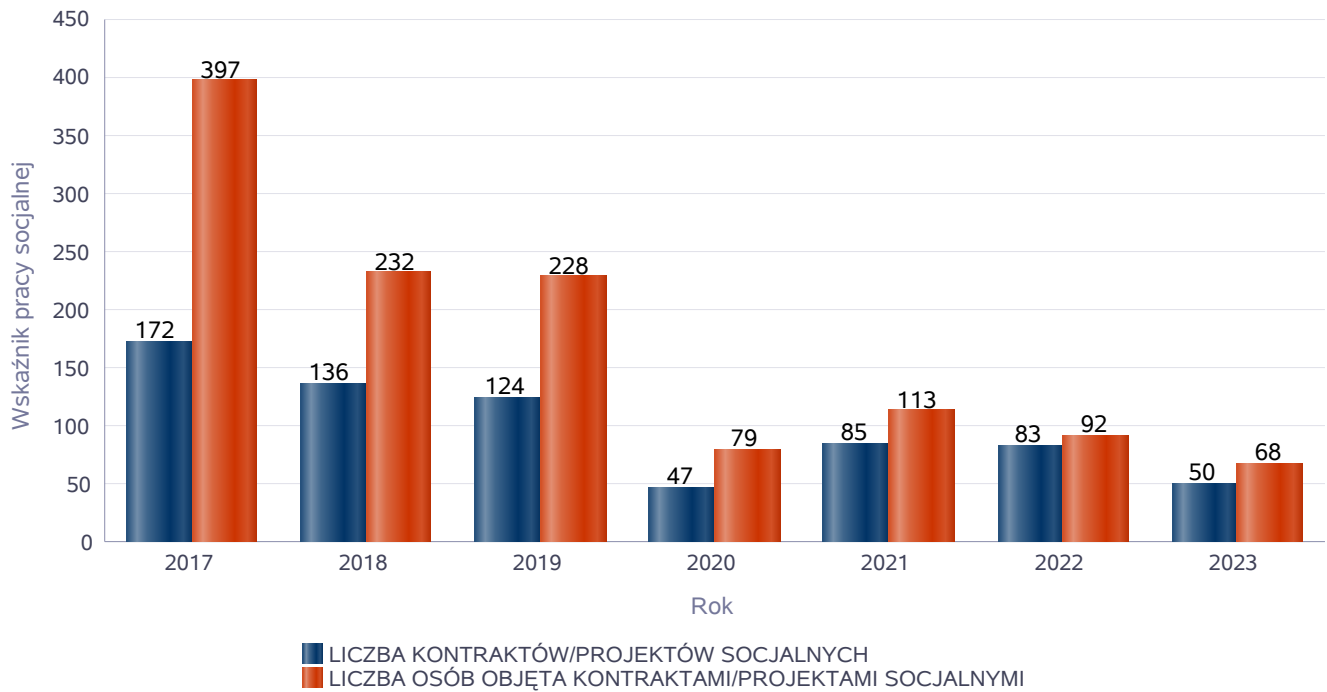

Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów społecznych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych

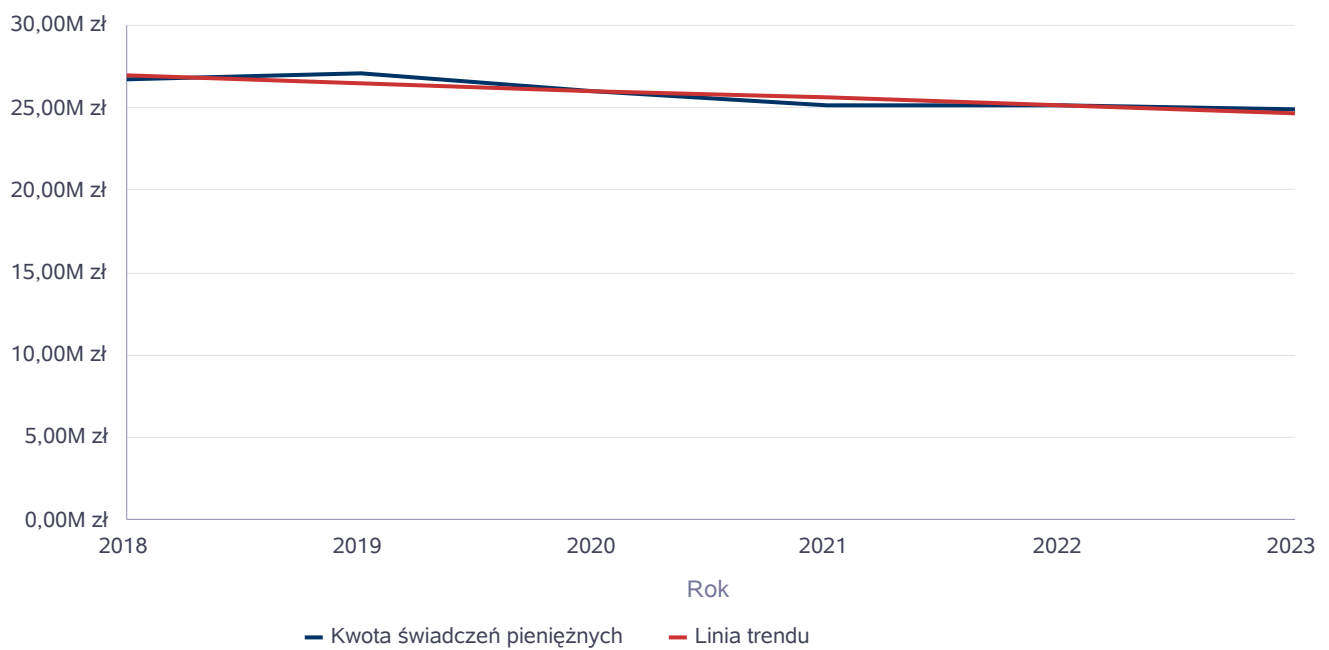
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	172	136	124	47	85	83	50
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	397	232	228	79	113	92	68

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	26 666 318,89 zł
2019	27 074 257,63 zł
2020	25 932 202,28 zł
2021	25 148 351,32 zł
2022	25 119 285,89 zł
2023	24 907 178,75 zł

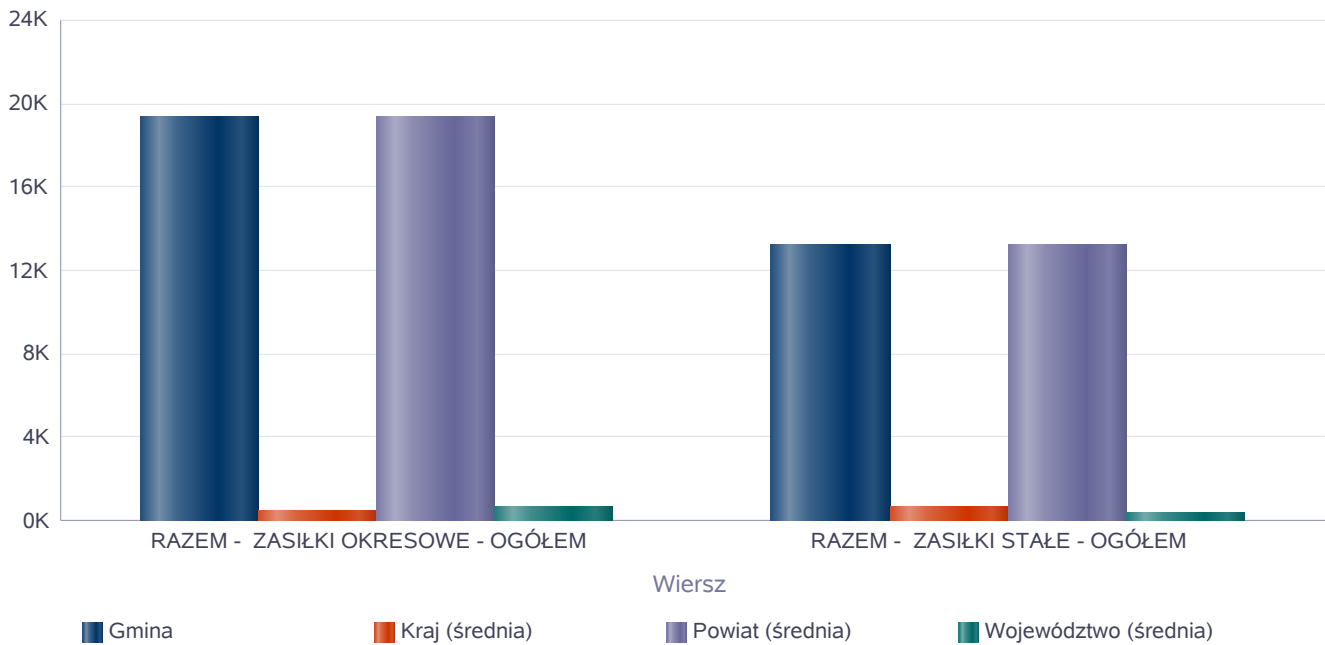
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	19 296
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	13 169
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	19 296
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	13 169
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	663
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	424
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	510
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	655

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	10 589	10 814	10 814
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	6 122	6 302	6 302
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	3 915	2 489	2 489
Wiek 0-17	4	942	1 072	1 072
Wiek produkcyjny *	5	4 059	4 029	4 029
Wiek poprodukcyjny **	6	1 121	1 201	1 201
Liczba rodzin	7	5 155	5 201	5 201
Liczba osób w rodzinach	8	8 585	8 723	8 723
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	3 106	3 181	3 181
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	1 795	1 138	1 138
Wiek 0-17	11	497	550	550
Wiek 18-59	12	1 786	1 796	1 796
Wiek 60 lat i więcej	13	823	835	835
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	6 849	7 558	7 550
Liczba rodzin	15	6 780	6 371	6 386
Liczba osób w rodzinach	16	11 542	10 394	10 408
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	77	42	126
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	77	60	142

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR

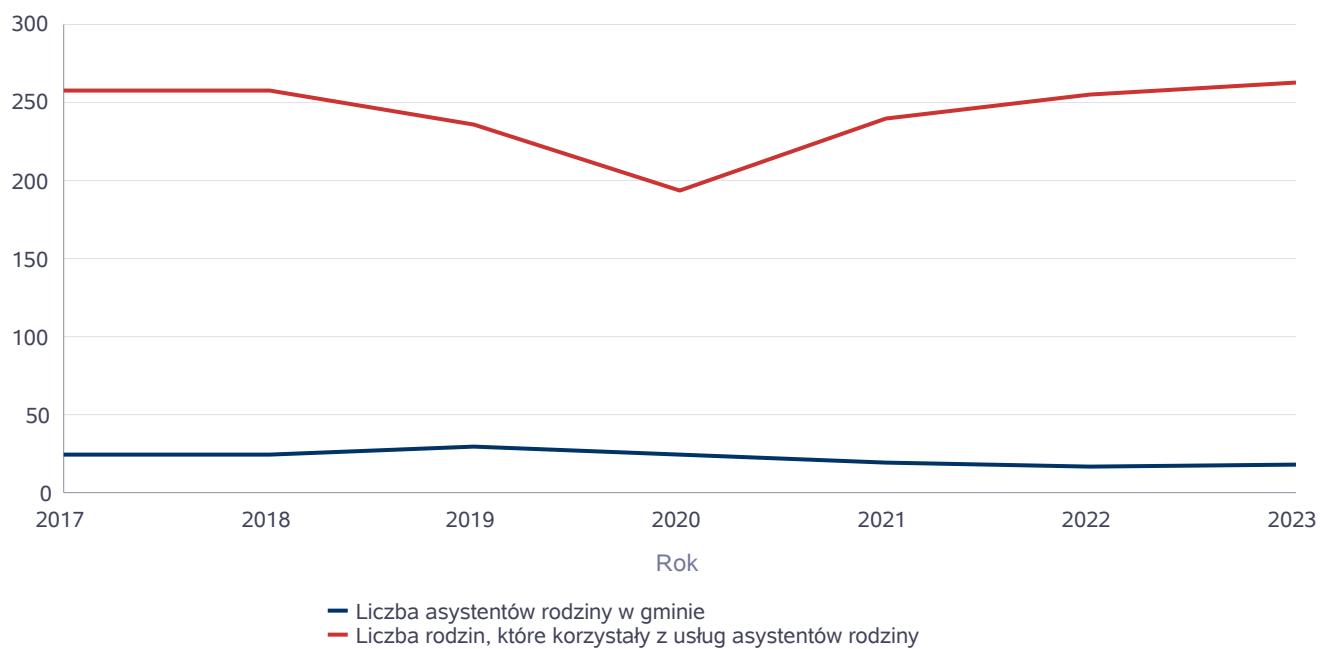
Pomoc i wsparcie w Mieście Białystok z pomocy społecznej w 2023 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 4 529 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 2 017 osób. Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 811 osób. W gminie funkcjonowało 18 asystentów rodziny, którzy objęli swoją opieką 268 rodzin.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe, liczby asystentów rodziny, liczby rodzin wspieranych i liczby osób objętych pracą asystenta rodziny.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny w gminie	25	25	30	25	19	17	18
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	258	257	236	194	240	255	263

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
 GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR
 wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
 w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	1 310	1 318	1 318
Kwota świadczeń w złotych	2	8 089 824	7 704 843	7 704 843
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	1 219	1 213	1 213
Kwota świadczeń w złotych	4	7 718 425	7 352 865	7 352 865
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	99	112	112
Kwota świadczeń w złotych	6	371 399	351 978	351 978
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	3 128	2 978	2 978
Kwota świadczeń w złotych	8	6 445 291	6 018 404	6 018 404
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	1 862	1 747	1 747
Kwota świadczeń w złotych	10	4 407 641	3 896 996	3 896 996
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	315	344	344
Kwota świadczeń w złotych	12	354 669	391 144	391 144
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	884	806	806
Kwota świadczeń w złotych	14	795 717	748 031	748 031
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	13	9	9
Kwota świadczeń w złotych	16	3 082	3 286	3 286
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	4 027	3 936	3 936
Kwota świadczeń w złotych	20	9 381 873	9 668 891	9 668 891
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	3 510	3 625	3 625
Kwota świadczeń w złotych	22	5 348 691	5 581 521	5 581 521
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓLEM				
Liczba osób	25	1 251	1 550	1 550
Kwota świadczeń w złotych	26	687 474	1 583 197	1 583 197
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży/MRiPS-03, dział 1B, wiersz 25)				
Liczba osób	27	1 009	1 149	1 149
Kwota świadczeń w złotych	28	340 084	535 495	535 495
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	1 189	1 310	1 310
Kwota świadczeń w złotych	30	678 354	1 087 175	1 087 175
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	1 009	1 090	1 090
Kwota świadczeń w złotych	32	340 084	515 327	515 327
SCHRONIENIE - OGÓLEM				
Liczba osób	33	1 042	1 020	1 020
Kwota świadczeń w złotych	34	2 712 000	2 775 000	2 775 000
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	41	34	34
Kwota świadczeń w złotych	38	85 666	146 630	146 630
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	762	811	811
Kwota świadczeń w złotych	40	25 968 526	31 072 144	31 072 144
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	255	263	263
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	17	18	18
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	531 895	176 423	11 000

3.2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

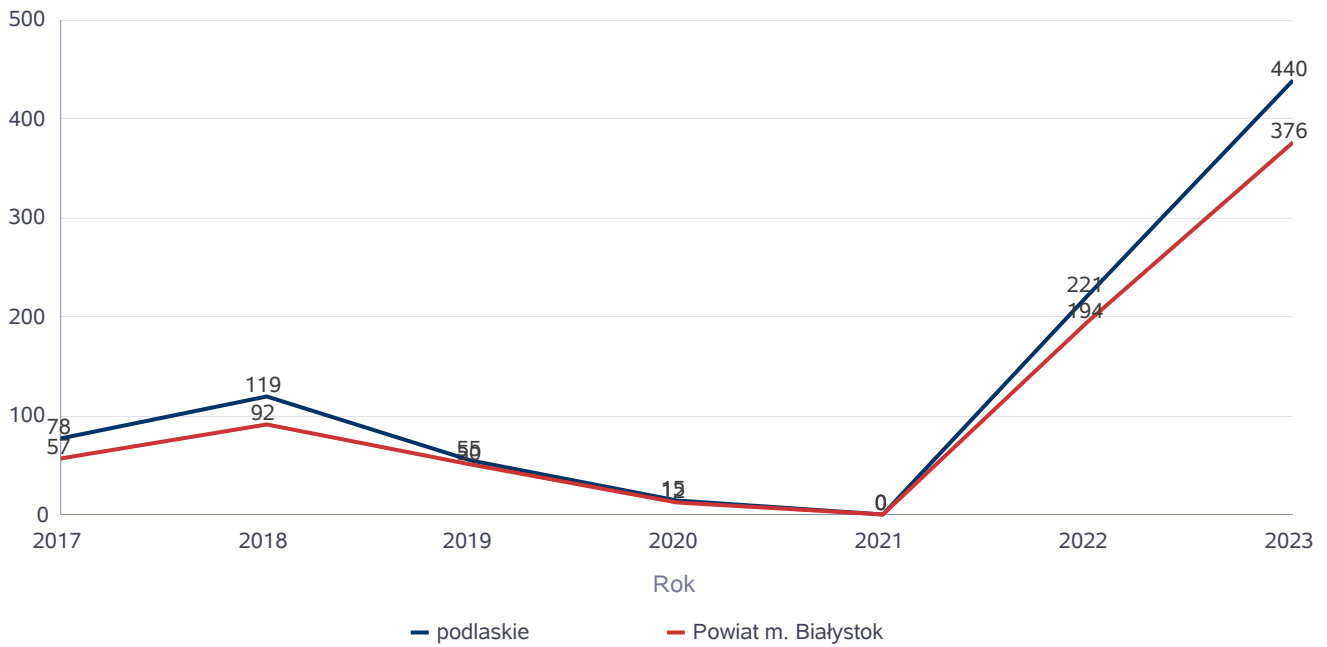
W 2023 roku w 181 rodzinach zastępczych umieszczonych było 244 dzieci oraz w 5 rodzinnych domach dziecka 32 dzieci. Na terenie Miasta Białystok 139 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej zdecydowało o opuszczeniu rodziny i zostało objętych indywidualnym programem usamodzielnienia. Ponadto usamodzielniono 15 wychowanków placówek określonych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. W Białymstoku funkcjonowało 8 koordynatorów pieczy zastępczej oraz 9 rodzin pomocowych. Dominującym problemem w rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w Białymstoku był i nadal jest brak kandydatów do pełnienia tej funkcji. Taki problem występuje również w kraju, co potwierdza napływ do MOPR w Białymstoku zapytań o wolne miejsca w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Mimo kampanii promujących rodzicielstwo zastępcze (media, pikniki, informacje na stronach MOPR), programu wsparcia powiatów w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej, stosowania systemu podwyżek wynagrodzeń czy zatrudniania osób do pomocy rodzinie zastępczej wdrożenie nowych instrumentów nie przyniosło oczekiwanych efektów.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców, liczby rodzin i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w pieczy zastępczej, kwoty świadczeń dodatku zadaniowego w różnych typach pieczy zastępczej, strukturę liczby osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze, pełnoletnie osoby opuszczające instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kwotę świadczeń na usamodzielnienia.

Liczba osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców w województwie

	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
podlaskie	78	119	55	15	0	221	440
Powiat m. Białystok	57	92	50	12	0	194	376

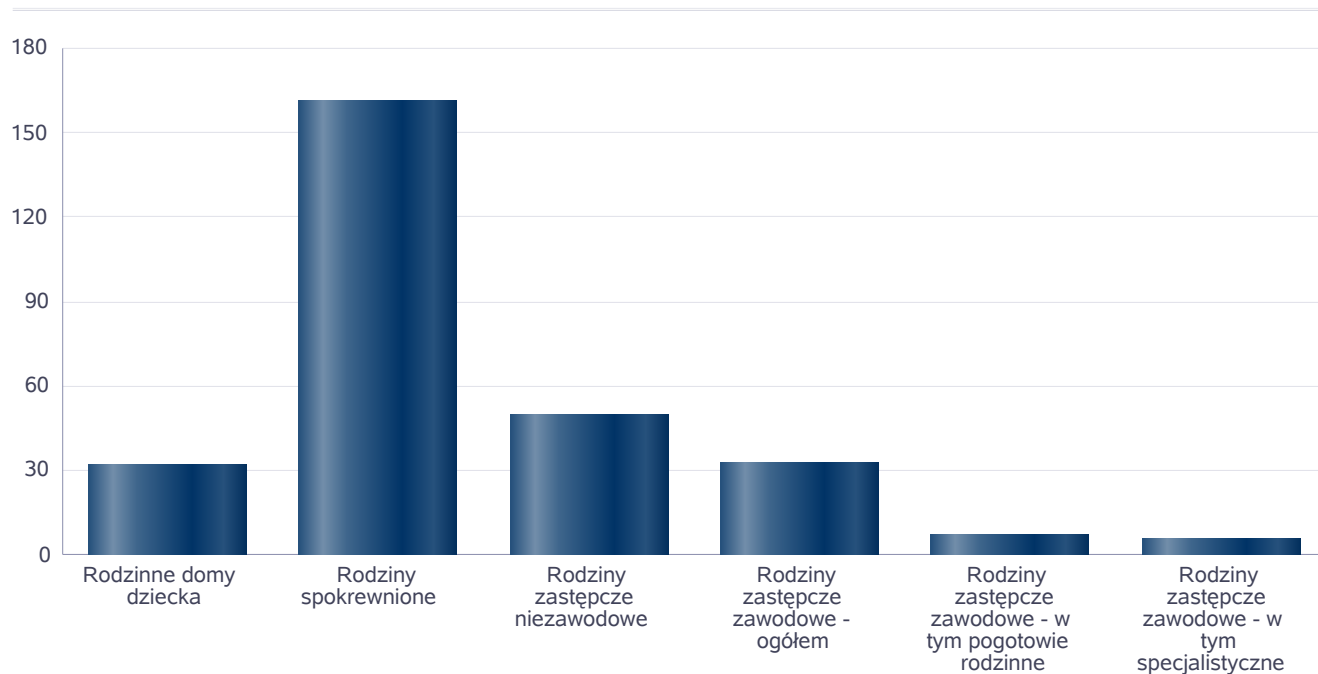
Liczba osób

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach, rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, w rodzinach zastępczych niezawodowych, zastępczych zawodowych, w tym rodzinach zastępczych specjalistycznych, rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

Forma pieczy:	Liczba dzieci
Rodzinne domy dziecka	32
Rodziny spokrewnione	161
Rodziny zastępcze niezawodowe	50
Rodziny zastępcze zawodowe - ogółem	33
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym pogotowie rodzinne	7
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym specjalistyczne	6

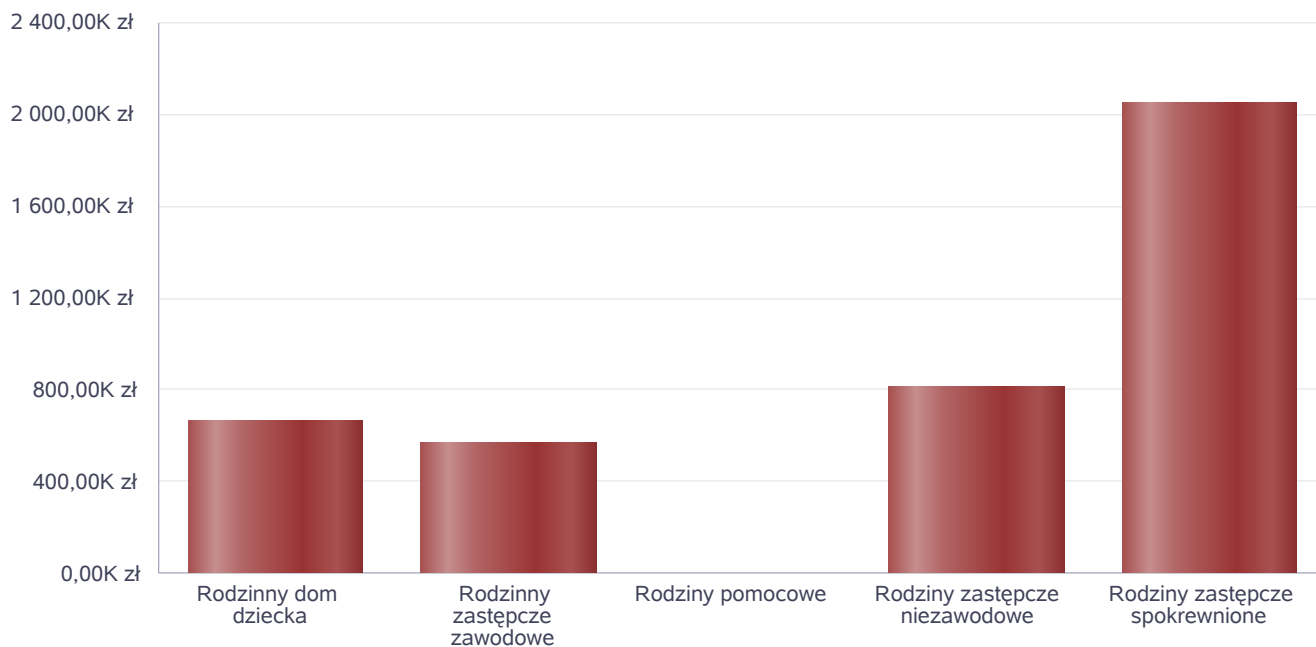
Liczba dzieci

Kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko

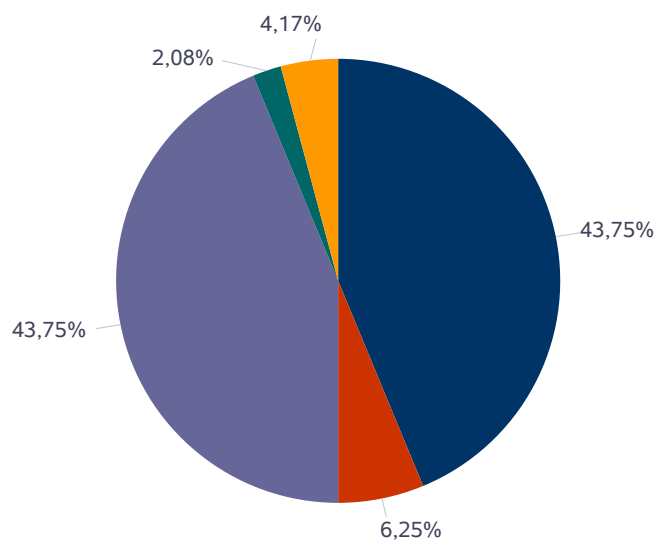
Rodzaj świadczenia	Rodzinny dom dziecka	Rodzinny zastępcze zawodowe	Rodziny pomocowe	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione
Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka	657 958,00 zł	567 420,00 zł	0,00 zł	810 147,00 zł	2 045 738,00 zł

Kwoty świadczeń

Liczba osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze

Grupa	Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej	Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych	Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych	Odływ z rodzin zastępczych zawodowych	Odływ z rodzinnych domów dziecka
Dzieci powyżej 18 roku życia	21	3	21	1	2

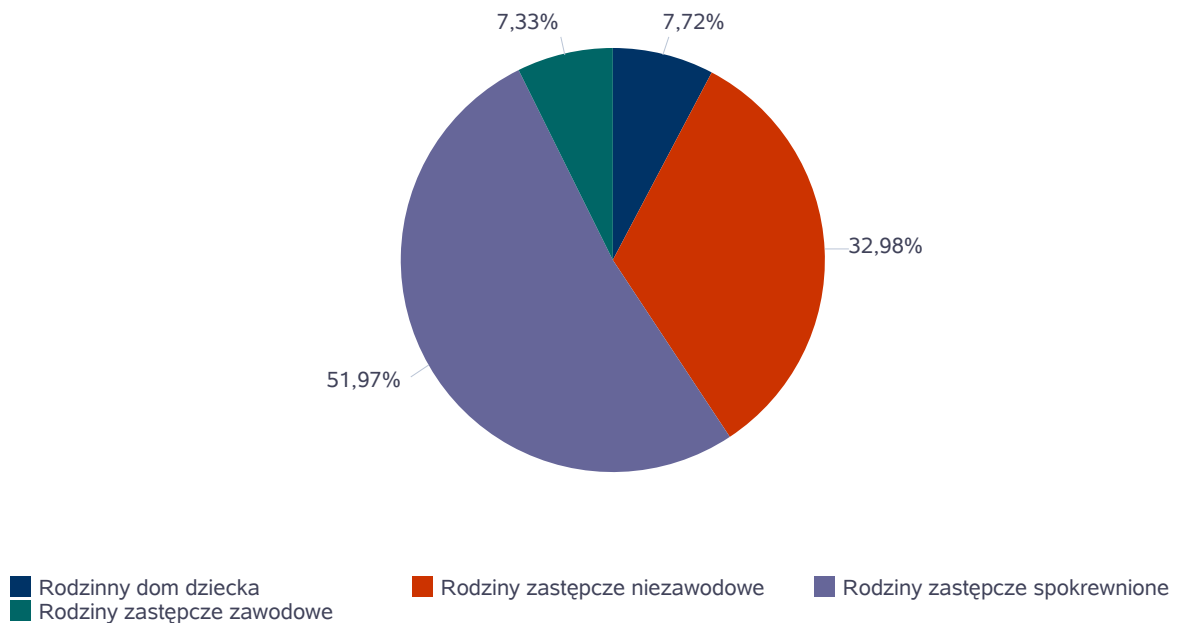

- Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej
■ Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych
■ Odływ z rodzinnych domów dziecka
- Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych
■ Odływ z rodzin zastępczych zawodowych

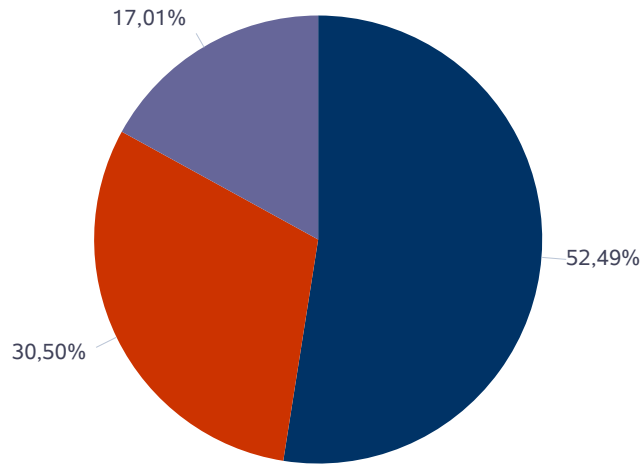
Kwota w złotych ogółem świadczeń na usamodzielnienia w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze

Rodzaj usamodzielnienia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	14 408,00 zł	51 616,00 zł	108 904,00 zł	17 958,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	8 968,00 zł	47 068,00 zł	47 086,00 zł	8 968,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	5 000,00 zł	22 500,00 zł	35 000,00 zł	0,00 zł

Procentowy udział wydatków wg rodzaju placówki

Procentowy udział wydatków wg rodzaju usamodzielnienia

- Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki
- Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie
- Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR
wypełniają wyłącznie powiaty i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	1	30	40	60
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	15	15	25
Kwota świadczeń w złotych	3	65 380	47 733	122 505
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	6	1	6
Kwota świadczeń w złotych	5	22 044	3 674	33 066
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	9	10	11
Kwota świadczeń w złotych	7	30 325	23 548	69 439
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	4	7	8
Kwota świadczeń w złotych	9	13 011	20 511	20 000
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	9 437 771	10 919 761	13 262 968
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	135	165	200
Wartość dofinansowania w złotych	12	649 241	887 275	1 130 000
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	587	477	750
Wartość dofinansowania w złotych	14	1 036 301	986 229	1 700 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	1 237	1 545	1 800
Wartość dofinansowania w złotych	16	2 300 214	3 130 755	4 722 488
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	253	193	226
Wartość dofinansowania w złotych	18	1 665 882	1 538 774	1 758 000
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	208	188	210
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	0	0	0
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	0	0	0
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	0	0	0
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	23	0	0	0

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Liczba pobierających w roku oceny zasiłek wychowawczy wyniosła 4 rodziny. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 50 686 rodzin. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku wychowawczego wyniosła 86 914 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 128 698 118 zł. Od 01.01.2022 r. wypłatę tego świadczenia realizuje ZUS.

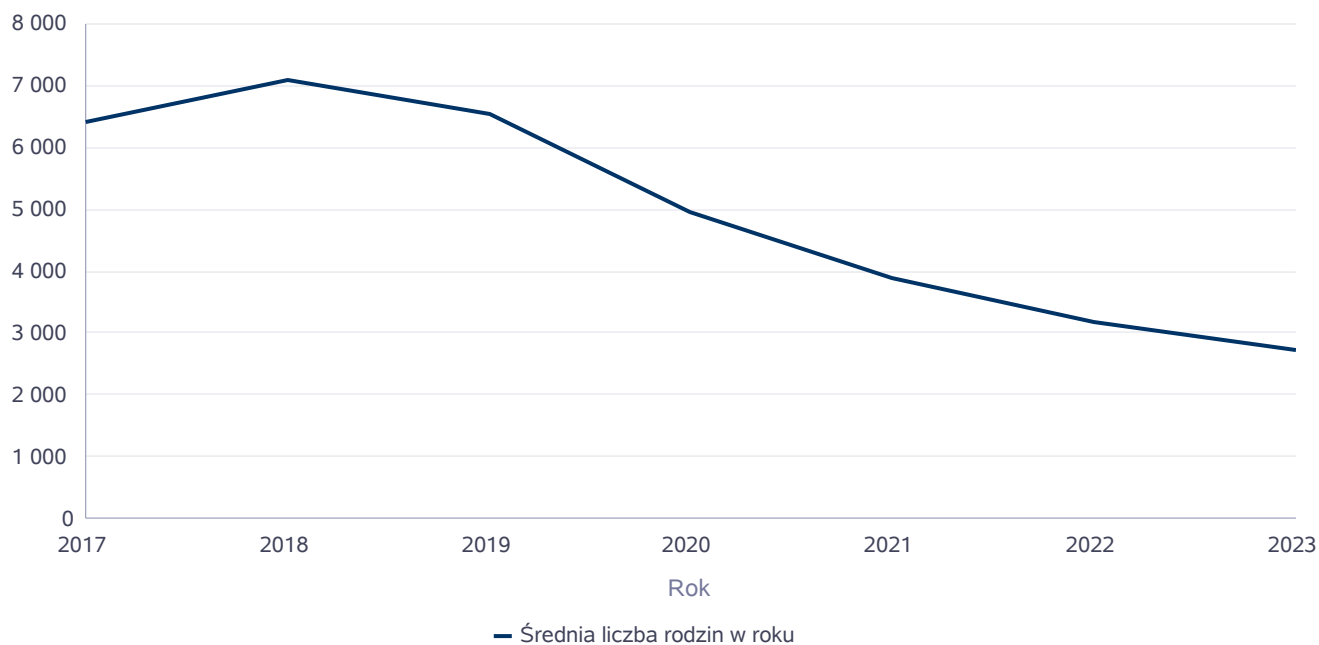
Liczba pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła 2 637 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 434 rodziny (co stanowi spadek o 16% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 12 183 909 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 2 070 909 zł.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku, kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, świadczeń alimentacyjnych.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	6 417	7 077	6 552	4 962	3 891	3 181	2 713

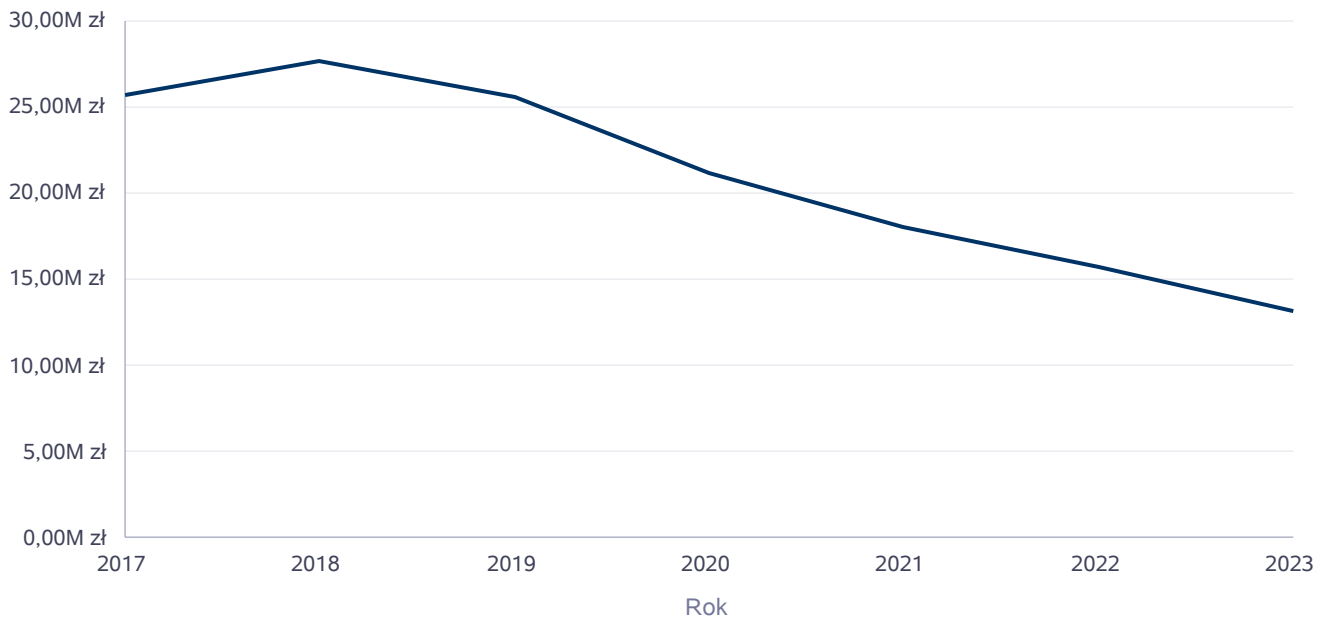
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2017	25 675 674,36 zł
2018	27 690 884,86 zł
2019	25 614 032,70 zł
2020	21 126 667,03 zł
2021	18 012 608,44 zł
2022	15 686 421,28 zł
2023	13 196 905,94 zł

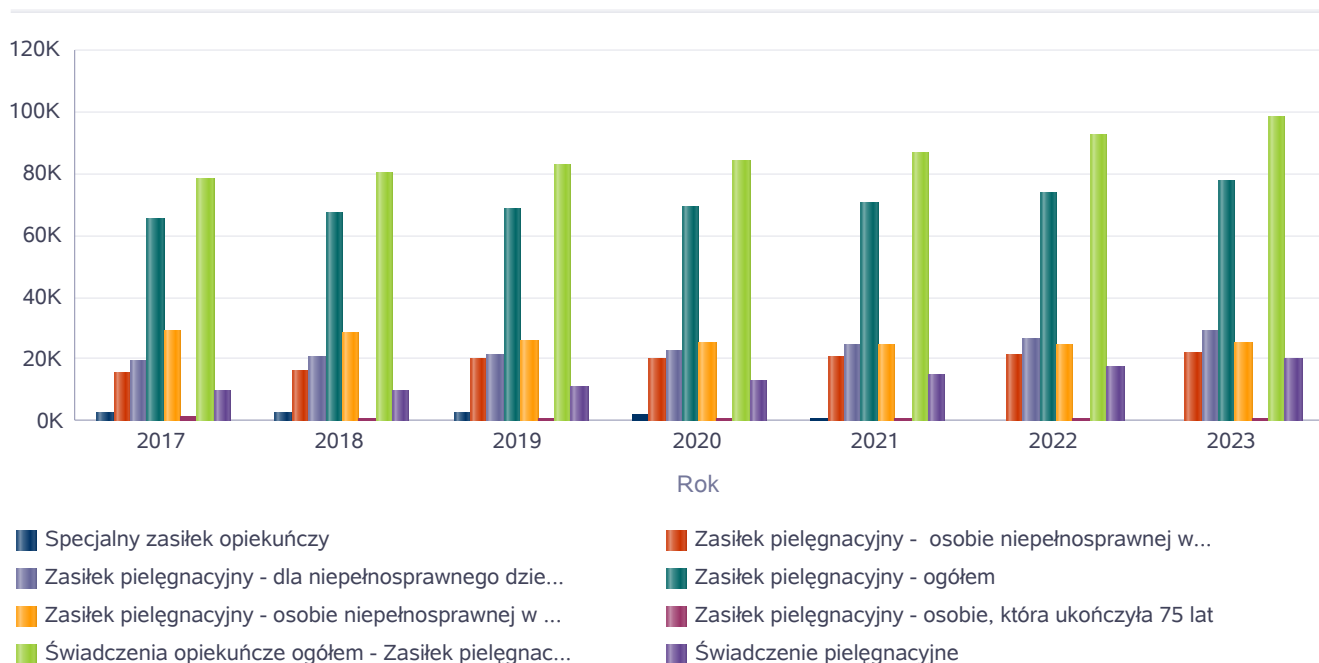
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Specjalny zasiłek opiekuńczy	2 874	2 918	2 677	1 916	1 187	612	272
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	15 517	16 628	19 951	20 418	20 759	21 601	21 864
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	19 638	20 752	21 527	22 659	24 534	26 894	29 190
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	65 684	67 185	68 813	69 254	70 768	74 040	77 709
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	29 309	28 610	26 234	25 147	24 535	24 567	25 604
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	1 220	1 195	1 101	1 030	940	978	1 051
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	78 182	80 169	82 989	84 417	86 960	92 295	98 270
Świadczenie pielęgnacyjne	9 624	10 066	11 499	13 247	15 005	17 643	20 289

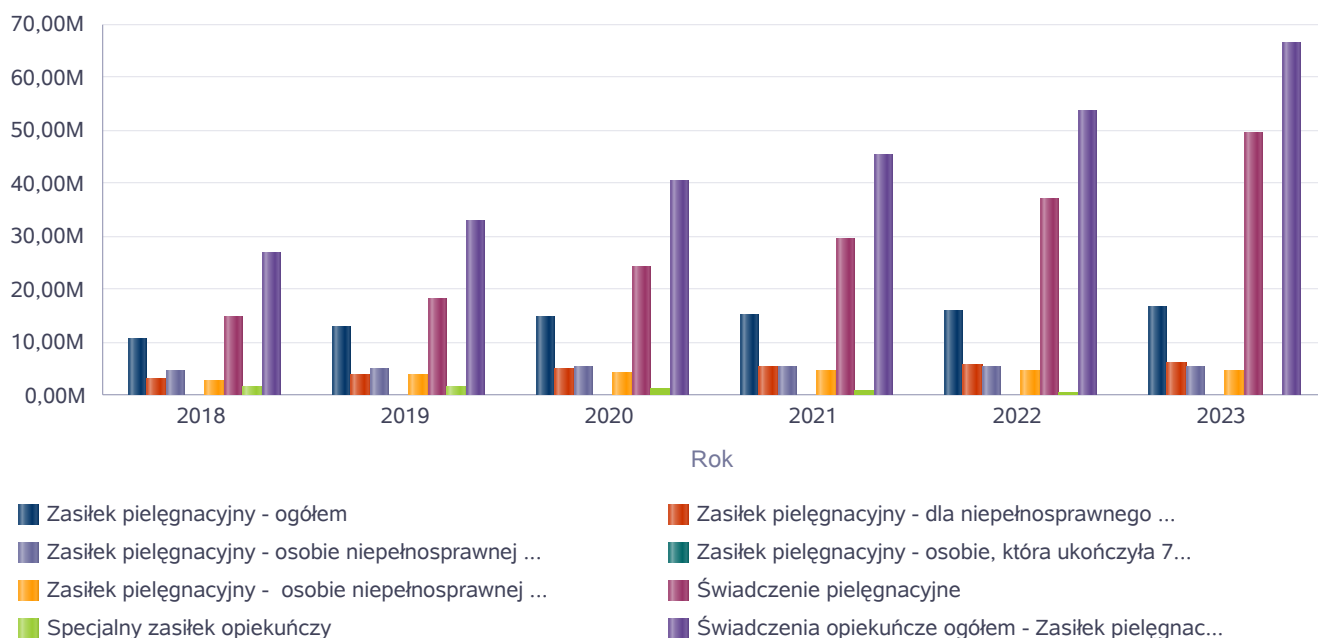
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	10 622 680,00	13 035 889,00	14 938 361,00	15 272 708,00	15 980 794,00	16 772 711,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	3 279 465,00	4 074 948,00	4 884 277,00	5 295 257,00	5 804 801,00	6 300 370,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	4 509 029,00	4 970 038,00	5 426 346,00	5 293 938,00	5 302 541,00	5 526 367,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	188 930,00	208 576,00	222 315,00	202 890,00	211 092,00	226 848,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	2 645 256,00	3 782 327,00	4 405 423,00	4 480 623,00	4 662 360,00	4 719 126,00
Świadczenie pielęgnacyjne	14 819 409,00	18 152 781,00	24 135 996,00	29 441 615,00	37 204 811,00	49 569 997,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 549 844,00	1 649 409,00	1 180 770,00	731 192,00	376 039,00	167 797,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	26 991 933,00	32 838 079,00	40 255 127,00	45 445 515,00	53 561 644,00	66 510 505,00

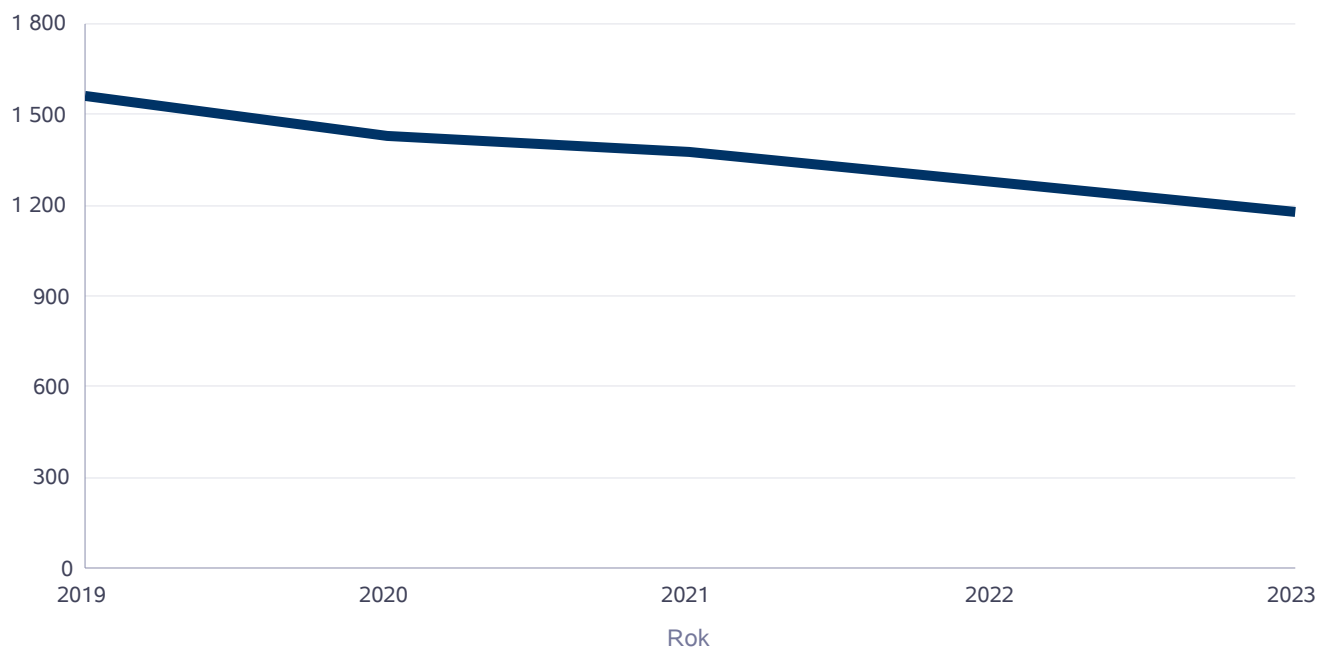
Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	1 562	1 427	1 374	1 278	1 180

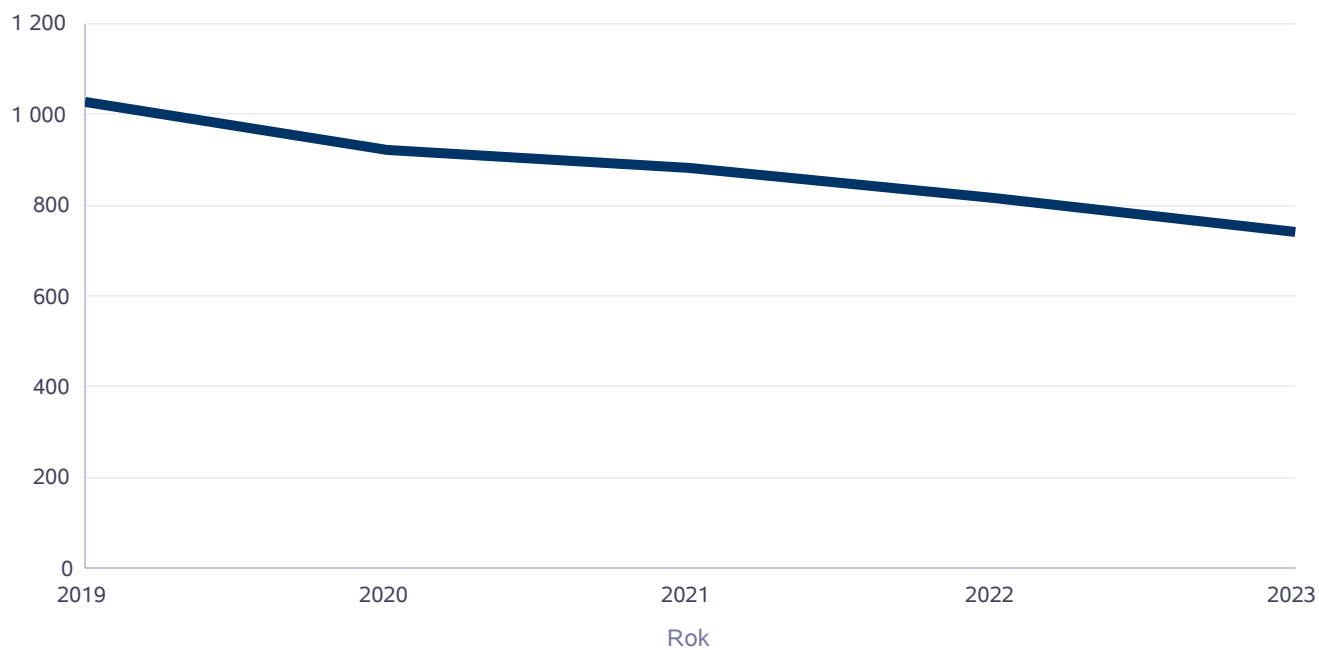
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	1 029	922	883	816	739

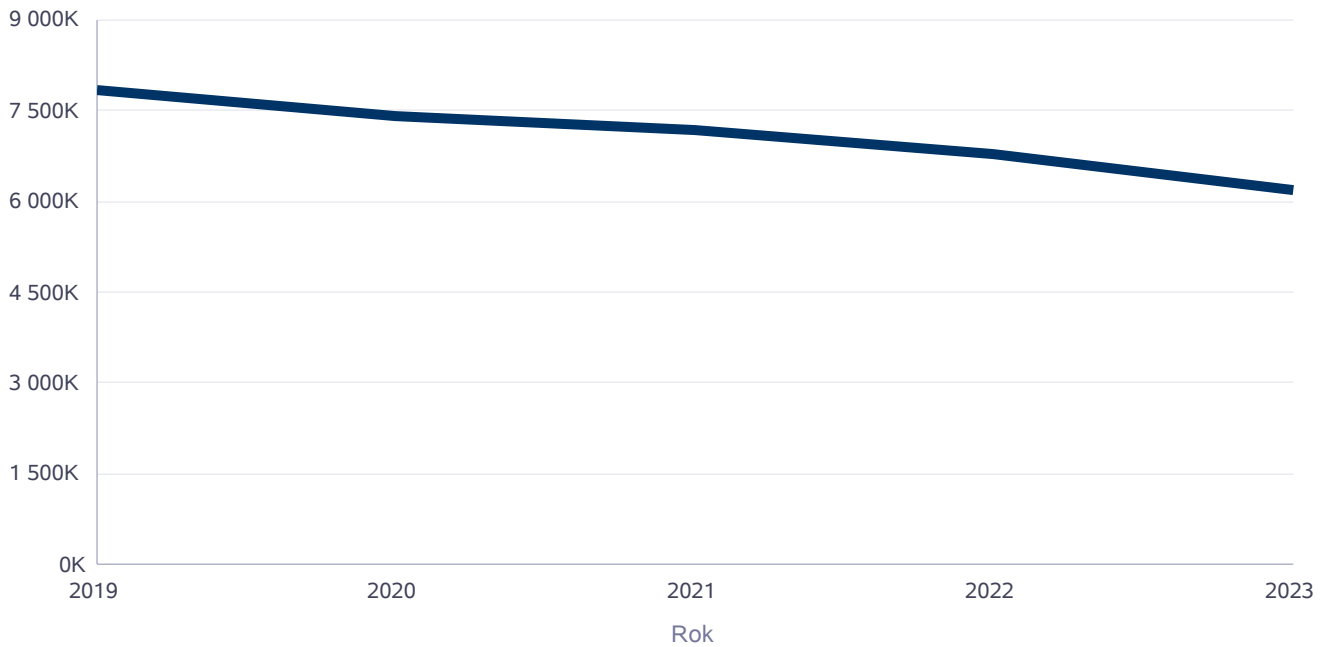
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2019	2020	2021	2022	2023
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	7 829 751	7 395 064	7 192 667	6 779 190	6 191 130

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	4 315	4 303	4 350
Kwota świadczeń w złotych	2	11 951 374	13 756 553	15 630 000
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	1 333	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	58 064	0	0

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W Mieście Białystok prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu Miasta Białystok:

- środowiskowe domy samopomocy (jeden prowadzony przez jednostkę samorządu terytorialnego, drugi przez organizację pozarządową),
- dzienny dom pomocy społecznej,
- schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi,
- ogrzewalnie,
- noclegownie,
- domy pomocy społecznej,
- mieszkania chronione,
- ośrodek interwencji kryzysowej,
- placówki specjalistycznego poradnictwa socjalnego,
- placówki wsparcia dziennego,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- warsztaty terapii zajęciowej,
- Samopomocowy Klub Seniora.

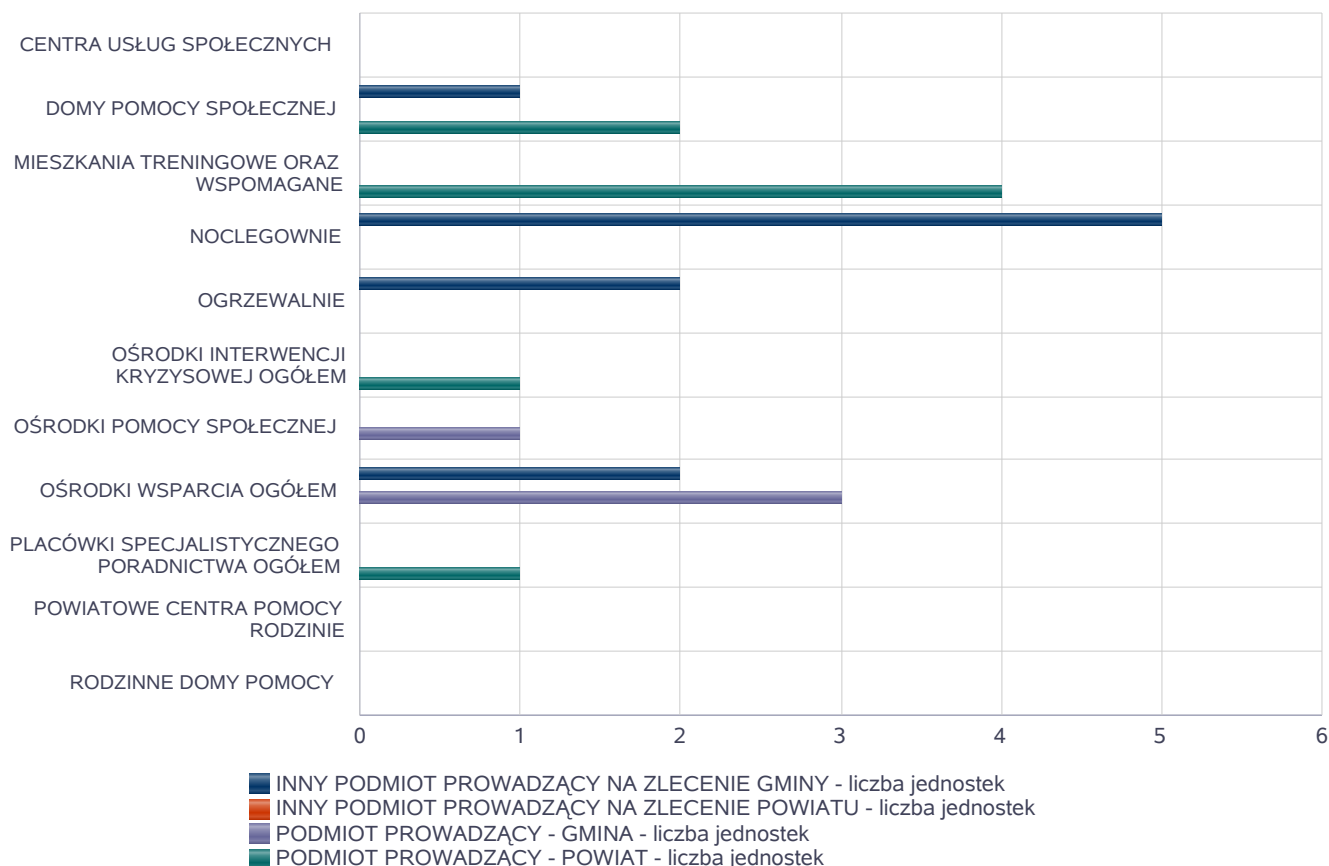
Ponadto na terenie miasta Białystok funkcjonowały centra integracji społecznej oraz zakłady aktywności zawodowej prowadzone przez organizacje pozarządowe i finansowane przez inne podmioty niż JST- wykazane w tabeli *INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA*.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucję prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	0	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	1	0	0	2
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0	0	4
NOCLEGOWNIE	5	0	0	0
OGRZEWALNIE	2	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	1
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	1	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	2	0	3	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	1
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

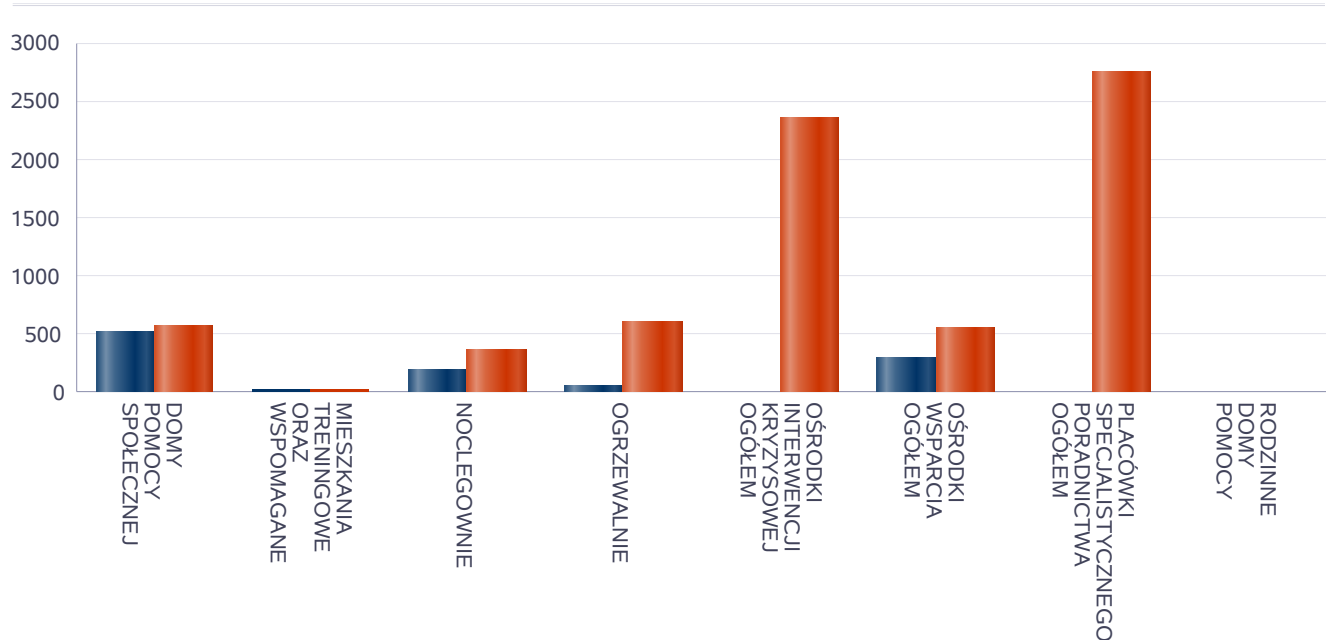
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	519	579
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	18	24
NOCLEGOVNIE	201	368
OGRZEWALNIE	60	609
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	2350
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	295	552
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	2756
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

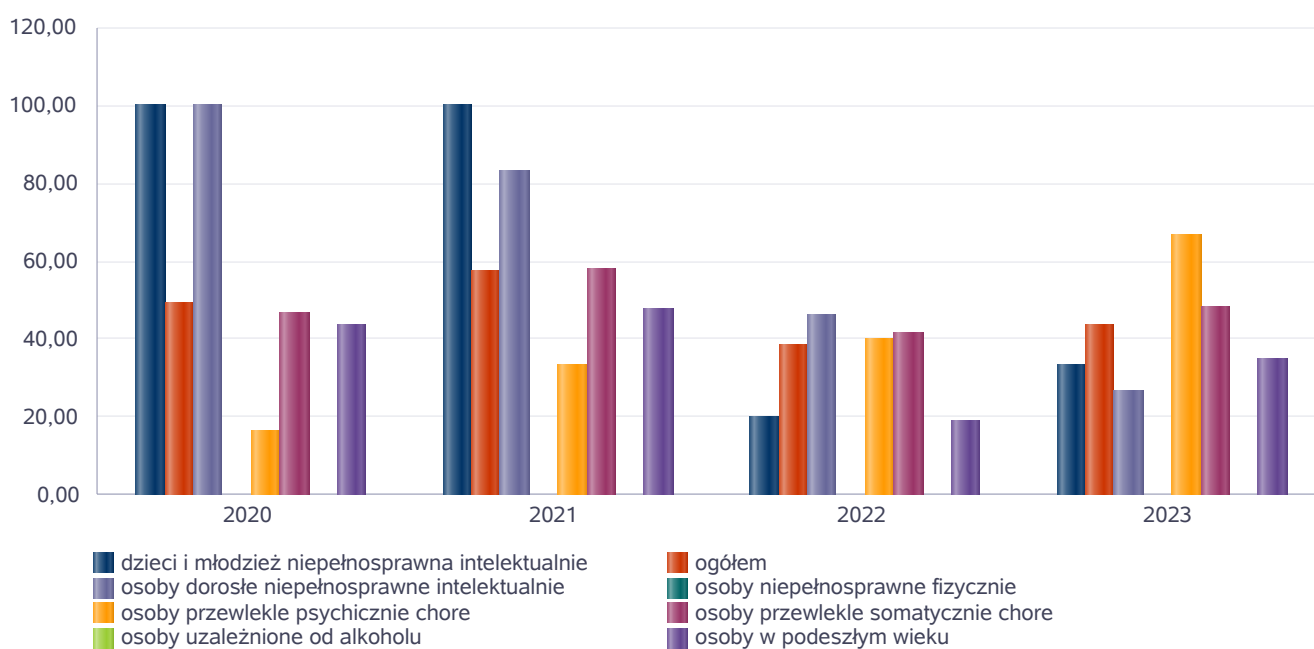

Nasylenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2020	2021	2022	2023
ogółem	49,60	57,34	38,51	43,92
osoby w podeszłym wieku	43,75	47,62	19,05	34,78
osoby przewlekle somatycznie chore	46,74	57,94	41,88	48,51
osoby przewlekle psychicznie chore	16,67	33,33	40,00	66,67
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie	100,00	83,33	46,15	26,67
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	100,00	100,00	20,00	33,33
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

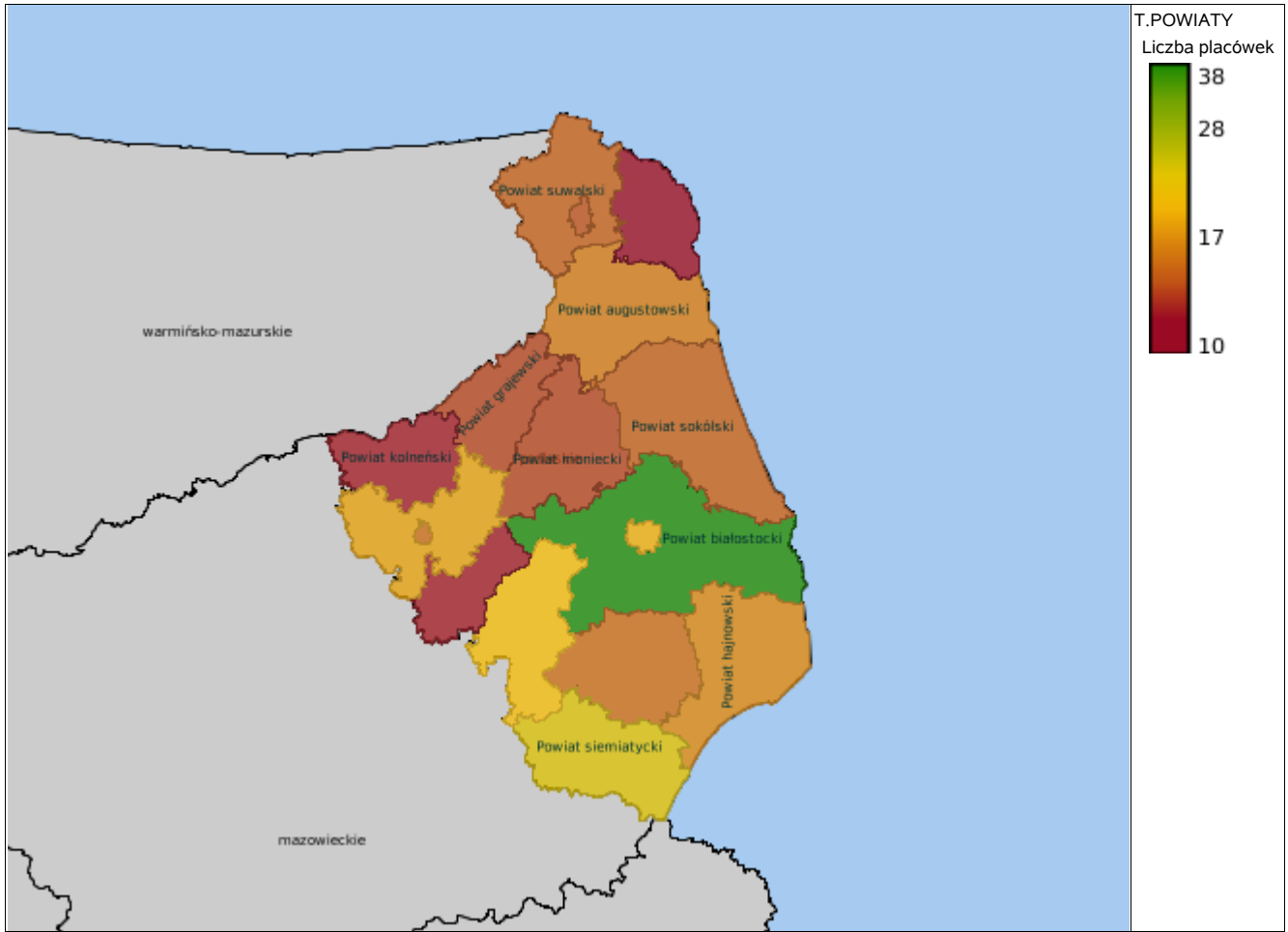
Nasylenie usługami w DPS-ach

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	CEN. USŁ. SPOŁ.	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	RODZ. DOMY POM.
Powiat augustowski	14	0	0	4	0	1	7	2	0
Powiat białostocki	30	1	0	4	0	0	14	10	1
Powiat bielski (podlaskie)	15	0	0	0	0	0	8	7	0
Powiat grajewski	12	0	1	0	0	0	6	5	0
Powiat hajnowski	14	0	0	1	0	0	9	4	0
Powiat kolneński	8	1	0	0	0	0	5	2	0
Powiat m. Białystok	14	0	1	0	5	2	1	5	0
Powiat m. Suwałki	11	0	0	1	0	1	1	8	0
Powiat m. Łomża	15	0	0	5	1	1	1	3	4
Powiat moniecki	11	0	0	0	0	0	7	4	0
Powiat sejneński	7	0	0	1	0	0	5	1	0
Powiat siemiatycki	24	0	0	0	0	0	9	15	0
Powiat sokólski	12	0	0	0	0	0	10	2	0
Powiat suwalski	13	0	0	2	0	0	9	2	0
Powiat wysokomazowiecki	21	0	0	0	0	0	10	11	0
Powiat zambrowski	9	0	0	0	1	0	5	3	0
Powiat łomżyński	17	0	0	0	0	0	9	5	3

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat augustowski	4	2	0	0	0	1	0	0	1
Powiat białostocki	8	4	1	0	0	1	1	0	1
Powiat bielski (podlaskie)	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat grajewski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat hajnowski	5	1	2	0	0	0	1	0	1
Powiat kolneński	3	0	1	0	0	0	1	0	1
Powiat m. Białystok	8	2	4	0	0	1	0	1	0
Powiat m. Suwałki	4	1	2	0	0	1	0	0	0
Powiat m. Łomża	2	1	0	0	0	1	0	0	0
Powiat moniecki	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat sejneński	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat siemiatycki	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat sokólski	4	0	2	0	0	0	1	0	1
Powiat suwalski	3	0	0	0	0	1	1	0	1
Powiat wysokomazowiecki	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat zambrowski	2	0	0	0	0	0	1	0	1
Powiat łomżyński	4	2	0	0	0	0	1	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	295	295	295
Liczba osób korzystających	2	566	552	552
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	311	365	400
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	80	76	78
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	7 849 609	8 927 056	9 513 249
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	105	105	105
Liczba osób korzystających	8	102	101	101
Liczba osób umieszczonych	9	5	10	10
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	28	28	28
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	2 919 462	3 375 372	2 992 000
DZIEENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	125	125	125
Liczba osób korzystających	14	314	296	296
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	43	42	44
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	3 894 541	4 449 271	5 312 000
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	35	35	35
Liczba osób korzystających	19	112	112	112
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	311	365	400
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	9	6	6
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	389 158	460 598	567 434
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	30	30	30
Liczba osób korzystających	24	38	43	43
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	646 448	641 815	641 815
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	60	60	75
Liczba osób korzystających	29	583	609	609
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	5	3	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	585 113	606 513	606 513
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	201	201	197
Liczba osób korzystających	33	421	368	368
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	25	19	19
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	1 480 439	1 526 672	1 526 672

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	519	519	519
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	X	0	0
Liczba osób korzystających	3	572	579	579
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	X	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	62	65	70
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	99	83	96
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	3	4	4
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	444	454	453
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	38 631 991	44 389 901	46 028 005
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	18	18	18
Liczba osób korzystających	11	19	24	24
Liczba osób umieszczonych	12	19	24	25
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	3	2	2
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	1	1
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	56 194	108 815	171 500
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	15	15	15
Liczba osób korzystających	17	2 175	2 350	2 460
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	1 344	2 607	2 670

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	26	23	24
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	1 549 717	1 773 032	2 212 671
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	323	323	323
Liczba osób korzystających	22	520	588	369
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	59	60	56
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	3 296 333	3 716 052	3 810 732
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	120	117	120
Liczba osób korzystających	26	214	221	214
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	115	113	121
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	9 398 288	10 187 765	9 956 566
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	8	8	0
Liczba osób korzystających	30	8	11	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	3	3	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	312 389	305 204	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	123	126	126
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	41	41	42
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	3 199 580	3 724 746	4 380 480
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	66	70	70

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		450	450	450

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny, kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 432 osoby w tym: kadra kierownicza 3 osoby, pracownicy socjalni 161 osób, pozostali pracownicy 268 osób. Spośród zatrudnionych w MOPR pracowników 385 posiada wykształcenie wyższe, 44 wykształcenie średnie.

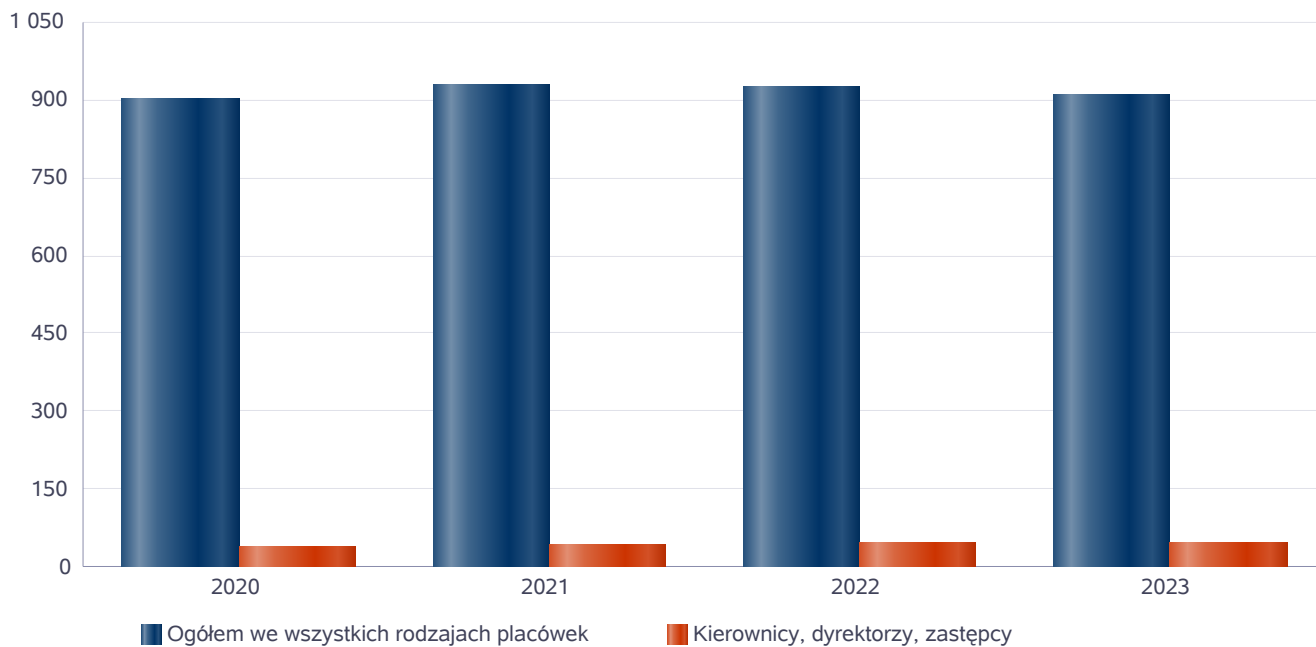
Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 43 pracowników socjalnych. Wśród pracowników 7 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

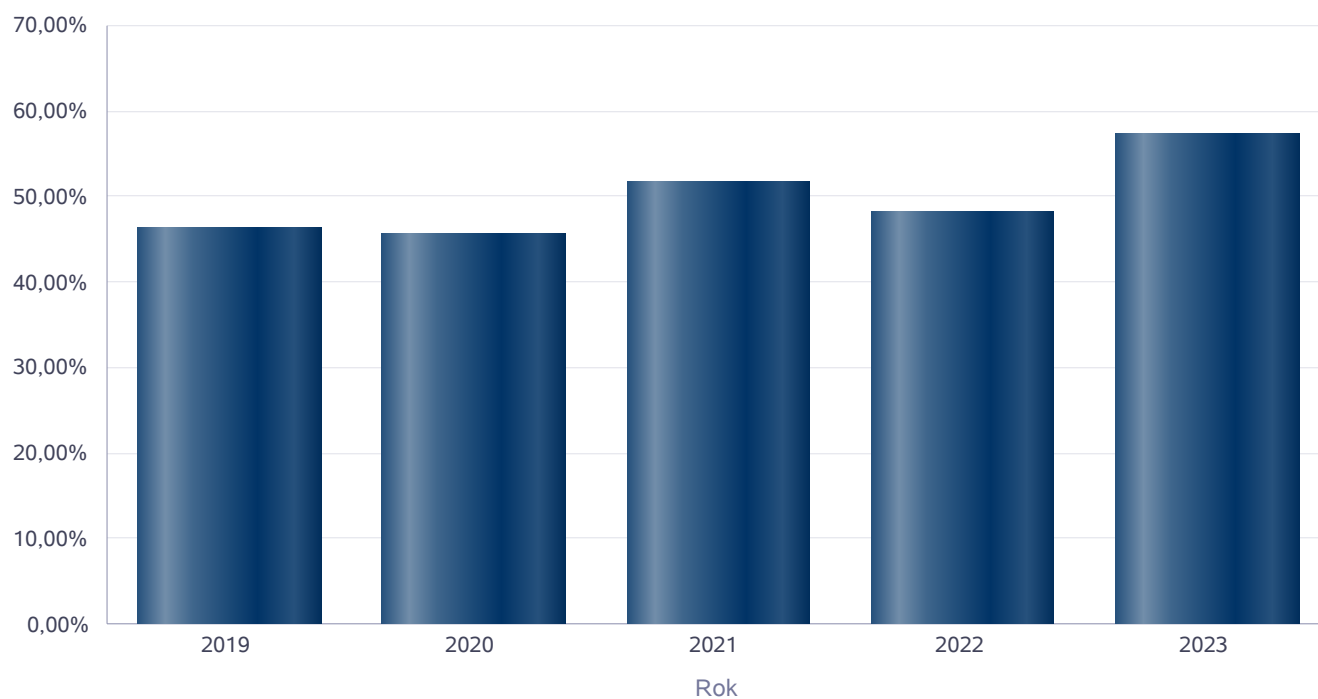
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	901	928	922	910
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	38	44	45	47

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2019	46,25%
2020	45,51%
2021	51,57%
2022	48,08%
2023	57,31%

Czy ośrodek/CUS spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2019	Tak	297 459	10 493	160
2020	Tak	297 585	10 590	167
2021	Tak	296 401	10 954	156
2022	Tak	293 028	10 692	152
2023	Tak	292 058	9 317	153

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W jednostce organizacyjnej pomocy społecznej (MOPR) w roku oceny zorganizowano staż dla 1 osoby oraz podpisano porozumienie o świadczeniu usług wolontarystycznych z 2 osobami. Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące wskaźnika zatrudnienia subsydiowanego w jednostce.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2023 roku w jednostce pomocy społecznej funkcjonowało 11 zespołów pracy socjalnej i integracji społecznej. Na dzień 31 grudnia 2023 roku były w nich zatrudnione łącznie 171 osób, w tym 149 pracowników socjalnych. Nie byli zatrudnieni specjaliści, o których mowa w artykule 110a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W 2023 r. w Mieście Białystok środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2023 roku 312 083 696 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego zmalał o 103 303 785 zł, (co stanowi 33%). Wynika to głównie z przejęcia wypłat świadczeń wychowawczych (500+) przez ZUS, który od 01.06.2022 r. realizuje wypłatę świadczeń. W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 144 068 198 zł, co stanowi 46% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 142 545 975 zł, co stanowi 46% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 8 525 311 zł, co stanowi 3% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 1 179 927 zł, co stanowi 0,4% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe:

- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego,
- domy pomocy społecznej,
- ośrodki pomocy społecznej.

Wydatki na zadania realizowane w ramach polityki społecznej 2023 r. w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku wyniosły 200 706 456 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego zmalał o 134 877 378 zł. W dziale 855- Rodzina wydatkowano kwotę 117 582 994 zł, co stanowi 59% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

W dziale 852- Pomoc społeczna wydatkowano 77 311 016 zł, co stanowi 39% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej (w tym rozdziale 85295- Pozostała działalność stanowią środki na realizację działań w ramach Programu Korpus Wsparcia Seniorów- 341 774 zł, na pomoc w ramach gminnych programów osłonowych (pomoc lekowa- 1 113 114 zł oraz pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi 153 960 zł).

W dziale 851- Ochrona zdrowia wydatkowano 516 000 zł, co stanowi 0,3% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 853- Pozostałe zadania wydatkowano 4 737 369 zł, co stanowi 2% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej (w tym w rozdziale 85395- Pozostała działalność stanowią środki na świadczenia wypłacane dla posiadaczy Karty Polaka). W dziale 854- Edukacyjna opieka wychowawcza wydatkowano 559 077 zł, co stanowi 0,3% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

Najwięcej środków wydatkowano na następujące pozycje budżetowe:

- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego,
- ośrodki pomocy społecznej,
- zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OGÓLEM				
OGÓLEM (działy)	1	415 387 481	312 083 696	368 769 565
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	338 583 834	200 706 456	247 733 936
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	1 270 000	1 330 000	1 370 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	5 059 247	7 195 311	7 004 901
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	533 920	516 000	516 000
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	40 701 452	44 901 362	47 163 005
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	5 555 552	6 209 234	6 466 998
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	326 788	384 998	384 998
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	104 431	145 841	179 155
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	30 076	43 155	43 155
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	668 534	648 300	866 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	668 534	648 300	866 000
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	10 580 639	10 238 434	10 900 000
w tym: w budżecie OPS	16	10 580 639	10 238 434	10 900 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	12 010 601	13 756 553	15 630 000
w tym: w budżecie OPS	18	12 010 601	13 756 553	15 630 000
85216 - Zasiłki stałe	19	8 089 824	7 704 843	11 000 000
w tym: w budżecie OPS	20	8 089 824	7 704 843	11 000 000
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	22	0	0	0
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	28 015 387	31 079 662	38 593 070
w tym: w budżecie OPS	24	28 015 387	31 079 662	38 593 070
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	1 587 495	1 881 847	1 881 847
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	1 587 495	1 881 847	1 881 847
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	4 845 784	7 754 629	7 200 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	0
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	6 051 309	6 668 697	7 500 000
w tym: w budżecie OPS	30	5 697 895	6 103 864	6 900 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	1 365 623	2 483 222	2 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	1 365 623	2 483 222	2 500 000
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	1 189 623	2 293 222	2 300 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	1 189 623	2 293 222	2 300 000
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	19 880 375	6 780 129	7 186 138
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	16 375 697	2 986 138	2 986 138
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	3 690 497	10 540 552	12 824 920
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	2 247 584	2 727 364	3 572 000
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	19 009 582	4 789 591	4 837 369
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	18 944 544	4 737 369	4 737 369
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	638 303	779 943	844 077
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	638 303	559 077	559 077
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	840 114	399 984	400 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	129 211 429	86 914	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	129 211 429	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	94 493 613	106 499 054	135 000 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	94 493 613	106 499 054	135 000 000
85504 - Wspieranie rodziny	57	1 959 673	2 315 682	2 308 382
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	992 673	1 251 982	1 251 982
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	25 334 590	29 557 403
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	6 865 088	7 281 277	10 260 300
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	6 865 088	7 281 277	10 260 300
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	9 330 304	717 692	1 124 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	840 664	717 692	1 124 000
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4	69	1 315 041	1 832 989	2 600 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów				
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	1 315 041	1 832 989	2 600 000
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopach wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków kłęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej (MOPR) polega na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych. W 2023 r. MOPR realizował:

Program **Asystent rodziny w 2023** celem programu była pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci, wsparcie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz praca z rodzicami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w celu przywrócenia pełnej władzy rodzicielskiej. W ramach Programu dofinansowano dodatki do wynagrodzenia asystentów rodziny oraz koszty zatrudnienia asystentów rodziny- w wysokości 76,5%, poniesione za okres: listopad i grudzień 2023 r. w łącznej kwocie 169 590 zł.

Wsparciem asystenta objęto 263 rodziny.

Rządowy program wsparcia powiatów w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r. przyjęty Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r.

W ramach Programu powiaty mogły uzyskać środki na:

- dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń zawodowej rodziny zastępczej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka, przysługujących za 2023 r., począwszy od dnia 1 czerwca, za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia wskazanej funkcji;
- dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, przysługujących za 2023 r., począwszy od dnia 1 czerwca, za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia wskazanej funkcji.

Zgodnie z umową zawartą pomiędzy Wojewodą Podlaskim a Miastem Białystok, Wojewoda przekazał środki finansowe Funduszu Pracy w wysokości 205 940 zł, na dofinansowanie realizacji zadania własnego powiatu, o którym mowa w art. 180 pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Łączny koszt realizacji programu- 986 353 zł.

Program **Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023** celem zadania jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. W ramach Programu pomocą w formie dożywiania objęto 6 895 osób. Łączna kwota wydatkowania przez MOPR na pomoc w formie dożywiania na posiłki i zasiłki celowe w ramach Programu wyniosła 6 668 697 zł (środki własne w kwocie 1 228 864 zł, dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 4 875 000 zł).

Program **Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023 (Moduł I i II)**. Jego celem było zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb i poprawa bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. opieki na odległość. W ramach Programu zapewniono seniorom Miasta Białegostoku w wieku 65 lat i więcej usługę wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (Moduł I) oraz wyposażono w

tw. opaskę bezpieczeństwa połączoną z usługą całodobowej opieki na odległość przez centrum monitoringu (Moduł II). Łączny koszt realizacji Programu- 341 774 zł.

Program **Opieka wytchnieniowa**. Celem programu było zapewnienie wsparcia członkom rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,

2) osobami posiadającymi:

a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) albo

b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)

– poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku przyznawał usługę opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego lub w formie pobytu całodobowego na wniosek członka sprawującego bezpośrednią opiekę.

Program wieloletni **Senior+ na lata 2021-2025, Edycja 2023**. W ramach programu w strukturze MOPR funkcjonował **Klub Senior +**, będącym ośrodkiem wsparcia w formie klubu samopomocy, przeznaczonym dla mieszkańców Białegostoku w wieku 60 lat i więcej, nieaktywnych zawodowo, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W 2023 r. 112 osób uczęszczało do Klubu Senior +, wśród uczestników Klubu są osoby z niepełnosprawnością. Klub dysponuje 35 miejscami. Celem Klubu była pomoc przy zawieraniu nowych znajomości i utrzymywanie więzi wśród uczestników, integracja międzypokoleniowa i aktywizacja seniorów z różnych środowisk, wypełnienie wolnego czasu osobom starszym, propagowanie kultury i sztuki, upowszechnienie zdrowego trybu życia, kultury fizycznej i sportu oraz propagowanie kultury i sztuki, upowszechnianie zdrowego trybu życia, kultury fizycznej i sportu oraz propagowanie różnych form działalności twórczej, wspieranie inicjatyw umożliwiających aktywny udział seniorów. Na utrzymanie i funkcjonowanie Klubu Senior+ w 2023 r. ze środków własnych gminy wydatkowano kwotę 384 998 zł, ze środków budżetu państwa wydatkowano kwotę 75 600 zł.

MOPR w Białymstoku realizował również **4 programy osłonowe** na łączną kwotę 1 620 031 zł. Pomocą w ramach programów osłonowych objęto łącznie 3 302 osoby.

Realizowane w 2023 r. programy osłonowe:

- Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez Mieszkańców Miasta Białegostoku (z programu skorzystało 1 643 osoby na kwotę 1 113 114 zł),

- Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Białegostoku z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (z programu skorzystało 827 osób na kwotę 153 960 zł),

- Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania *Pomoc Miasta Białegostoku w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole* na lata 2019-2023 (z programu skorzystały 54 osoby na kwotę 11 183 zł),

- Gminny program osłonowy na rok 2023 *Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku* został przyjęty w oparciu o *Program Korpus Wsparcia Seniorów* na rok 2023- wsparcia w ramach Modułu I udzielono 63 osobom, natomiast usługę teleopieki (moduł II) świadczone 715 zamieszkującym w Białymstoku seniorom w wieku 65 lat i więcej. Łączny koszt realizacji Programu- wskazano wyżej.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W Mieście Białystok zlecono 45 organizacjom pozarządowym w trybie działalności pożytku publicznego 100 umów/zleceń na kwotę 17 505 966 zł. Usługi opiekuńcze zlecono 2 organizacjom pozarządowym na kwotę 6 400 000 zł, specjalistyczne usługi opiekuńcze 2 organizacjom pozarządowym na kwotę 147 314 zł, prowadzenie placówek pomocy społecznej 1 organizacji pozarządowej na kwotę 1 327 232 zł.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla Miasta Białystok za 2023 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRiPS.

Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom Miasta Białegostoku podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

w 2021 r. 165 pracowników socjalnych przypadało na 296 401 mieszkańców Miasta Białegostoku (1 pracownik na 1 796 mieszkańców),

w 2022 r. 160 pracowników socjalnych przypadało na 293 028 mieszkańców Miasta Białegostoku (1 pracownik na 1 831 mieszkańców),

w 2023 r. 161 pracowników socjalnych przypadało na 292 058 mieszkańców Miasta Białegostoku (1 pracownik na 1 814 mieszkańców).

Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Białymstoku na koniec 2023 r. liczba mieszkańców zameldowanych na stałe i czasowo w Mieście Białystok wynosiła 270 486. Przy takiej liczbie ludności miasta na 1 pracownika socjalnego przypadało 1 680 osób.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada obowiązek zatrudnienia w ośrodku pomocy społecznej pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Z prezentowanych danych wynika, że Ośrodek spełnia standard zatrudnienia pracowników socjalnych, a ich liczba jest wyższa od wymaganego minimum, co wpływa pozytywnie na efektywność realizowanych zadań. Z prezentowanych danych wynika, że Ośrodek spełnia standard zatrudnienia pracowników socjalnych, a ich liczba jest wyższa od wymaganego minimum, co wpływa pozytywnie na efektywność realizowanych zadań.

Złożony charakter problemów życiowych osób i rodzin potrzebujących wsparcia w ramach pomocy społecznej powoduje, że prowadzone działania naprawcze, wspierające i aktywizujące muszą być dostosowane do indywidualnych potrzeb oraz sporządzonej diagnozy sytuacji. Realizacja tych zadań odbywa się m.in. poprzez świadczenie przez pracowników socjalnych pracy socjalnej.

2. Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej

Wzrost dostępności kadry pracy socjalnej MOPR:

w 2021 r. 165 pracowników socjalnych świadczyło pracę socjalną 10 954 rodzinom (w tym osobom samotnie gospodarującym), przeciętnie 1 pracownik socjalny świadczył pracę socjalną 66 osobom/rodzinom,

w 2022 r. 160 pracowników socjalnych świadczyło pracę socjalną 9 960 rodzinom (w tym samotnie gospodarującym), przeciętnie 1 pracownik socjalny świadczył pracę socjalną 62 osobom/rodzinom,

w 2023 r. 161 pracowników socjalnych świadczyło pracę socjalną 9 317 rodzinom (w tym samotnie gospodarującym), przeciętnie 1 pracownik socjalny świadczył pracę socjalną 58 osobom/rodzinom.

Dostrzegana jest konieczność zwiększenia liczebności kadry pracy socjalnej w zakresie pracy środowiskowej.

II. Osoby i rodziny korzystające z pomocy i wsparcia

1. Wskaźnik deprivacji lokalnej

Liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie z pomocy społecznej przedstawia się następująco: 2021 r. - 9 256, 2022 r. - 8 585, 2023 r. - 8 723.

Od kilku lat liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie.

Analiza danych zawartych w Ocenie, szczególnie z zakresu sytuacji demograficznej, wskazuje na spadek bezrobocia (liczba osób bezrobotnych w Białymstoku: 2021 r. - 8 125, 2022 r. - 6 923, 2023 r. - 6 761). W 2023 r. nastąpił również spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych (2021 r. - 62% ogółu bezrobotnych, 2022 r. - 56%, 2023 r. - 53%).

W 2021 r. i kolejnym, mimo trwania epidemii, a następnie zagrożenia epidemicznego, rynek pracy uległ poprawie. Z uwagi na to, że bezrobocie jest jednym z głównych czynników ubóstwa, jest ono skorelowane z zapotrzebowaniem na świadczenia z pomocy społecznej.

2. Wskaźnik pomocy pieniężnej

Wartość wskaźnika wyraża się stosunkiem liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych do wszystkich osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej. W 2023 r. zauważa się niewielki wzrost liczby osób, którym przyznano świadczenie pieniężne: 2021 r. - 4 993, 2022 r. - 4 486, 2023 r. - 4 529, przy czym ich procentowy udział w populacji ogółu osób korzystających ze świadczeń przedstawia się następująco: 2021 r. - 78%, 2022 r. - 73%, 2023 r. - 72%.

Głównym czynnikiem spadku liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych była poprawa sytuacji materialnej osób i rodzin, w tym w szczególności w wyniku wzrostu minimalnego wynagrodzenia, wypłaty świadczeń wychowawczych na dzieci (Program 500+), ale także niskie progi dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wskaźnik udzielanej pomocy pieniężnej w stosunku do wszystkich przyznawanych świadczeń z pomocy społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie.

3. Wskaźnik pomocy niepieniężnej

Liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne: 2021 r. - 1 407, 2022 r. - 1 876, 2023 r. - 2 017.

Wartość wskaźnika wyraża się stosunkiem liczby osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych do wszystkich osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej (pieniężne i niepieniężne). Procentowy udział w populacji ogółu korzystających ze świadczeń przedstawia się następująco: (2021 r. - 22%, 2022 r. - 31%, 2023 r. - 32%).

Po spadku w 2021 r. liczby osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej w 2022 r. i 2023 r. nastąpił ich wzrost. Spadek w 2021 r. wynikał m.in. z zamknięcia przedszkoli i szkół (stan epidemii), w których realizowana jest pomoc w postaci wydawania posiłków dzieciom i młodzieży.

III. Powody przyznania pomocy

1. Wskaźnik powodów przyznania pomocy

Najczęstszymi przyczynami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej były:

- ubóstwo (2021 r. - 68%, 2022 r. - 51%, 2023 r. - 51%),
- niepełnosprawność (2021 r. - 45%, 2022 r. - 38%, 2023 r. - 38%),
- bezrobocie (2021 r. - 48%, 2022 r. - 37%, 2023 r. - 37%),
- długotrwała lub ciężka choroba (2021 r. - 37%, 2022 r. - 32%, 2023 r. - 35%),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (2021 r. - 10%, 2022 r. - 6%, 2023 r. - 8%),

Powody przyznania pomocy nie sumują się, gdyż w jednej rodzinie może być kilka przyczyn korzystania z pomocy społecznej np. ubóstwo, niepełnosprawność i bezrobocie.

Wskaźnik powodów przyznania pomocy utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

2. Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności

Liczba osób, którym udzielono pomocy społecznej z powodu bezdomności: 2021 r. - 292, 2022 r. - 238, 2023 r. - 268.

Liczba osób objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności: 2021 r. - 44, 2022 r. - 33, 2023 r. - 18.

Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności w ostatnim roku nieznacznie wzrosła. Białystok posiada adekwatną bazę do świadczenia wszechstronnej pomocy osobom w kryzysie bezdomności przebywającym na terenie miasta.

IV. Pomoc w formie świadczeń

1. Wskaźnik zasiłku stałego

Średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby samotnie gospodarującej kształtowała się następująco: 2021 r. - 520 zł, 2022 r. - 609 zł, 2023 r. - 601 zł, natomiast na osobę pozostającą w rodzinie: 2021 r. - 311 zł, 2022 r. - 382 zł, 2023 r. - 381 zł.

Liczba osób pobierających świadczenie uległa zmniejszeniu (2021 r. - 1 363, 2022 r. - 1 310, 2023 r. - 1 318).

Nastąpił wzrost średniej wysokości świadczenia. Spadek liczby osób pobierających zasiłek stały wynika głównie z uzyskania przez te osoby prawa do emerytury, a także podjęcia aktywności zawodowej.

2. Wskaźnik zasiłku okresowego

Średnia wysokość zasiłku okresowego kształtowała się następująco: 2021 r. - 289 zł, 2022 r. - 321 zł, 2023 r. - 312 zł. Wysokość wypłacanego zasiłku okresowego nieznacznie spadła.

Liczba osób pobierających świadczenie kształtowała się następująco: 2021 r. - 3 607, 2022 r. - 3 128, 2023 r. - 2 978.

Liczba osób pobierających zasiłek okresowy systematycznie ulega zmniejszeniu. Duża liczba osób korzystających z zasiłków okresowych w 2021 r. wynikała głównie z sytuacji epidemicznej kraju i związanej z nią niższej aktywności podmiotów gospodarczych, co skutkowało wyższym bezrobociem. W kolejnych latach sytuacja na rynku pracy uległa poprawie, stąd też mniej osób i rodzin potrzebowało wsparcia. Dodatkowym czynnikiem spadku liczby osób pobierających zasiłek okresowy były niskie prognozy dochodowe, które wzrosły od 1 stycznia 2022 r.

3. Wskaźnik zasiłku celowego

Średnia wysokość zasiłku celowego kształtowała się następująco: 2021 r. - 2 100 zł, 2022 r. - 2 330 zł, 2023 r. - 2 457 zł.

Liczba osób pobierających świadczenie kształtowała się następująco: 2021 r. - 4 596, 2022 r. - 4 027, 2023 r. - 3 936.

Zasiłek celowy jest świadczeniem pieniężnym przyznawanym i wypłacanym w ramach zadań własnych gminy. Miasto Białystok, stosownie do swoich możliwości budżetowych, jest zaangażowane w udzielanie pomocy osobom i rodzinom, które nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić niezbędnych potrzeb bytowych.

4. Wskaźnik pomocy w formie posiłku w ramach programu *Posiłek w szkole i w domu*

Liczba osób, w tym dzieci korzystających z posiłku: 2021 r. - 1 147 (958 dzieci), 2022 r. - 1 251 (1 071 dzieci), 2023 r. - 1 550 (1 149 dzieci).

Wartość wskaźnika wyraża się stosunkiem liczby osób korzystających ze świadczeń w formie posiłku w ramach programu *Posiłek w szkole i w domu* do liczby osób i rodzin, którym przyznano świadczenie (pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej).

Kształtuje się ona następująco: 2021 r. - 18%, 2022 r. - 20%, 2023 r. - 25%.

Wartość wskaźnika w 2021 r. wynikała m.in. z długotrwałego zamknięcia przedszkoli i szkół ze względu na stan epidemii, gdzie dzieci i młodzież otrzymują bezpłatne posiłki. Od 2022 r. zauważa się wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń w formie posiłku.

5. Wskaźnik pomocy finansowej na leki w ramach gminnego programu osłonowego

Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki jest kierowany do mieszkańców Miasta Białegostoku, tj. osób: niezdolnych do pracy z tytułu wieku (wiek emerytalny), przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, niepełnosprawnych, znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza.

Z pomocy na zakup leków w ramach Programu korzystało:

w 2021 r. - 1 888 osób, w tym 1 212 osób niepełnosprawnych, 509 przewlekle chorych oraz 690 w wieku emerytalnym; kwota przyznanej pomocy wyniosła 1 248 415 zł,

w 2022 r. - 1 766 osób, w tym 1 078 osób niepełnosprawnych, 435 przewlekle chorych oraz 601 w wieku emerytalnym; kwota przyznanej pomocy wyniosła 1 351 179 zł,

w 2023 r. - 1 643 osoby, w tym 1 014 osób niepełnosprawnych, 392 przewlekle chore oraz 487 w wieku emerytalnym; kwota przyznanej pomocy wyniosła 1 113 114 zł.

U części osób w ciągu roku nastąpiła zmiana tytułu uprawniającego do pomocy.

W okresie 3 lat nastąpił niewielki spadek ogólnej liczby osób, którym ze środków gminy przyznano pomoc finansową na zakup leków.

Środki finansowe, które poprzez realizację Programu przyjętego uchwałą Rady Miasta Białystok, zostały przekazane uprawnionym mieszkańcom, stanowiły znaczące wsparcie w procesie ich leczenia. Zasadne jest kontynuowanie wspierania mieszkańców Białegostoku będących w trudnej sytuacji tą formą pomocy, gdyż jest ona adresowana do wskazanego w Programie kręgu osób i na ściśle określony cel. Uboższym mieszkańcom Białegostoku zapewnia możliwość leczenia.

V. Pomoc w formie usług

1. Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych

Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych: 2021 r. - 525, 2022 r. - 518, 2023 r. - 525.

Z analizy danych wynika, że liczba osób, w tym w szczególności osób starszych i samotnych, potrzebujących wsparcia w formie usług opiekuńczych polegających na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, świadczeniu opieki higienicznej i pielęgnacji zleconej przez lekarza oraz w miarę możliwości, zapewnieniu kontaktów z otoczeniem pozostaje na zbliżonym poziomie. Mimo to zauważa się ciągle wysokie zapotrzebowanie na tę formę wsparcia środowiskowego. Głównymi przyczynami tego stanu rzeczy jest starzenie się społeczeństwa, brak bliskich osób mogących zapewnić niezbędną pomoc i opiekę w miejscu zamieszkania bądź niemożność zapewnienia opieki, np. z uwagi na pracę czy zamieszkiwanie poza Białymstokiem. Ze względów społecznych i ekonomicznych jest to forma pomocy bardziej pożądana niż świadczenie całodobowej opieki w domach pomocy społecznej.

2. Wskaźnik interwencji kryzysowej

Wartość wskaźnika wyraża się stosunkiem liczby osób i rodzin objętych pomocą w formie interwencji kryzysowej do liczby osób i rodzin, którym przyznano świadczenie (pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej).

Liczba osób/rodzin objęta pomocą w formie interwencji kryzysowej wynosiła: 2021 r. - 1 495, 2022 r. - 2 175, 2023 r. - 2 350.

Widoczny jest wzrost zapotrzebowania na interdyscyplinarne działania nakierowane na pomoc osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu. Celem tych działań jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia w trudnych sytuacjach, a w efekcie zapobieganie chronicznej niewydolności psychospołecznej.

VI. Pomoc instytucjonalna

1. Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej

Liczba osób umieszczonych po raz pierwszy w domu pomocy społecznej na terenie miasta Białegostoku przedstawiała się następująco: 2021 r. - 82, 2022 r. - 62, 2023 r. - 65, natomiast liczba osób oczekujących na umieszczenie wynosi: 2021 r. - 61, 2022 r. - 99, 2023 r. - 83. Zapotrzebowanie na tę formę pomocy wynika głównie z procesu starzenia się społeczeństwa, braku możliwości zapewnienia właściwej opieki i pielęgnacji nad chorym członkiem rodziny bądź braku bliskich osób mogących zapewnić pomoc w formie opieki całodobowej w miejscu zamieszkania. Dlatego konieczne jest kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej funkcjonujących zarówno w Białegostoku, jak i na terenie innych powiatów.

2. Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy

Liczba osób umieszczonych pierwszorazowo w środowiskowym domu samopomocy wynosiła: 2021 r. - 5, 2022 r. - 5, 2023 r. - 10. W latach 2021-2023 brak osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy.

Białystok posiada wystarczającą liczbę miejsc w środowiskowych domach samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. Wskaźnik zaspokojenia miejsc w mieszkaniach chronionych

Na terenie Miasta Białegostoku miejsca w mieszkaniach chronionych przeznaczone są dla usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych. Liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym wynosiła: 2021 r. - 6, 2022 r. - 19, 2023 r. - 24.

Liczba osób oczekujących na umieszczenie: 2021 r. - 2, 2022 r. - 3, 2023 r. - 2.

W Białymstoku występuje dobry poziom zaspokojenia miejsc w mieszkaniach chronionych dla usamodzielnianych wychowanków.

VII. Budżet polityki społecznej w 2023 roku

1. Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej – w budżecie

Miasta Białystok

Struktura wydatków w budżecie Miasta Białystok w 2023 r.:

- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie

emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - 34%,

- domy pomocy społecznej - 14%,

- ośrodek pomocy społecznej - 10%,

- zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - 3%,
- dodatki mieszkaniowe - 4%,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - 1%,
- pomoc w zakresie dożywiania *Posiłek w szkole i w domu* - 2%,
- zasiłki stałe - 2%,
- rodziny zastępcze - 2%,
- pozostała działalność (m.in. pomoc z zakresu bezdomności, pomoc rzeczowa i żywnościowa, pomoc w zakresie poradnictwa i na rzecz cudzoziemców, program *Korpus Wsparcia Seniora*, gminne programy osłonowe: program lekowy, program pomocy w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi, Program wieloletni Senior+ - 2%,
- pozostałe wydatki (m. in. przeciwdziałanie alkoholizmowi, ośrodki wsparcia, usługi opiekuńcze, rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, pomoc materialna dla uczniów, wspieranie rodziny) - 26%.

W strukturze wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej w Białymstoku największą pozycję stanowią koszty: świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, domów pomocy społecznej, ośrodków pomocy społecznej oraz dodatki mieszkaniowe.

2. Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku

Struktura wydatków w 2023 r. w ramach budżetu MOPR:

- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - 53%,
- ośrodek pomocy społecznej - 15%,
- zasiłki i pomoc w naturze, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - 5%,
- zasiłki stałe - 4%,
- dodatki mieszkaniowe - 7%,
- rodziny zastępcze - 4%,
- pomoc w zakresie dożywiania *Posiłek w szkole i w domu* - 3%,
- pozostała działalność (m.in. pomoc z zakresu bezdomności, pomoc rzeczowa i żywnościowa, pomoc w zakresie poradnictwa i na rzecz cudzoziemców, program *Korpus Wsparcia Seniora*, gminne programy osłonowe: program lekowy, program pomocy w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi, Program wieloletni Senior+ - 1%,
- pozostałe wydatki (m. in. przeciwdziałanie alkoholizmowi, ośrodki wsparcia, usługi opiekuńcze, rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, pomoc materialna dla uczniów, wspieranie rodziny) - 8%.

W strukturze wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej w ramach budżetu

MOPR największą pozycję stanowią koszty: świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, ośrodków pomocy społecznej, dodatki mieszkaniowe oraz zasiłki i pomoc w naturze, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Wnioski wynikające z analizy wybranych wskaźników Oceny zasobów pomocy społecznej Miasta Białystok za rok 2023:

1. MOPR spełnia ustawowy warunek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2000 osób.
2. Dobra dostępność kadry pracy socjalnej (świadczenie pracy socjalnej przez 1 pracownika na rzecz określonej liczby osób i rodzin), jednak stałe zwiększane zakresu zadań dla tej grupy zawodowej powoduje znaczne obciążenie pracą oraz odchodzenie kadry.
3. Nastąpił wzrost wskaźnika deprivacji lokalnej (wskaźnik mierzony liczbą osób i rodzin, którym decyzją przyznano świadczenie z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Miasta Białystok). Tendencja ta dotyczy również liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń niepieniężnych, natomiast liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych uległa obniżeniu.
4. Głównymi powodami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w 2023 r. było: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz alkoholizm.
5. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w ciągu ostatnich lat pozostaje na zbliżonym poziomie, a potrzeby w tym zakresie są zaspokajane.

6. Występuje znaczące zapotrzebowanie na wsparcie w formie pracy socjalnej, interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego.
7. Niewielki wzrost kwot przyznawanych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
8. Wzrost liczby osób, w tym dzieci, korzystających ze wsparcia w formie posiłku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.
9. Niewielki spadek ogólnej liczby osób, którym ze środków Miasta Białystok przyznano pomoc finansową na zakup leków w ramach gminnego programu osłonowego, przy jednoczesnym zwiększeniu kwoty wypłaconych świadczeń.
10. Wzrost liczby osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej.
11. Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy i mieszkaniach chronionych zaspokaja występujące potrzeby.
12. Białystok posiada adekwatną bazę, w tym schronisko, noclegownie i ogrzewalnie, do świadczenia wszechstronnej pomocy osobom w kryzysie bezdomności przebywającym na terenie miasta.
13. Występuje tendencja spadkowa liczby rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych z dodatkami, ze świadczenia z funduszu alimentacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna i dodatków mieszkaniowych natomiast wzrostowa w zakresie zapotrzebowania na świadczenie pielęgnacyjne oraz zasiłek pielęgnacyjny.
14. Dużym obciążeniem dla MOPR w 2023 r. była realizacja świadczeń:
 - a. na rzecz cudzoziemców uprawnionych do realizacji Indywidualnego Programu Integracji - ze względu na duży wzrost liczby osób, które uzyskały status uchodźcy bądź ochrony uzupełniającej;
 - b. na rzecz obywateli Ukrainy przebywających w Białymstoku, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium ich państwa i którym nadano numer PESEL oraz status UKR.
 - c. związanych z organizacją pomocy osobom dotkniętym skutkami pandemii COVID-19.

Rekomendacje

Na podstawie analizy danych zawartych w *Ocenie zasobów pomocy społecznej Miasta Białystok za 2023 rok* opracowano rekomendacje wskazujące najważniejsze kierunki działań w zakresie rozwoju zasobów pomocy społecznej i poprawy sytuacji w tym obszarze.

1. Doskonalenie kadry pomocy społecznej poprzez umożliwienie pracownikom podnoszenia kwalifikacji, udziału w kursach i szkoleniach, w celu efektywnego wykonywania zadań. Zapewnienie pracownikom socjalnym, udziału w superwizji polegającej na stałym rozwoju zawodowym, służącym utrzymaniu wysokiego poziomu świadczonych usług, zachowaniu i wzmocnieniu kompetencji zawodowych, udzielaniu wsparcia osobom, rodzinom i grupom wykazujących trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku społecznym.
2. Tworzenie miejsc wsparcia mających na celu aktywizację osób starszych.
3. Zapewnienie środków finansowych na realizację świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej oraz innych ustawowych zadań z obszaru polityki społecznej, w szczególności należących do właściwości Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku oraz na prowadzenie i utrzymanie Ośrodka.
4. Zapewnienie miejsc schronień dedykowanych matkom/ojcom z dziećmi.
5. Kontynuacja realizacji gminnych programów osłonowych wspierających uboższych mieszkańców Białegostoku w zakresie zmniejszenia wydatków: poniesionych na leki i z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a także programu na rok 2024 *Korpus Wsparcia Seniorów*, adresowanego do mieszkających w Białymstoku seniorów w wieku 60 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia.
6. Zapewnienie osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym, zwłaszcza samotnym, wymagającym pomocy innych osób w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, wsparcia w formie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych i sąsiedzkich.
7. Kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej funkcjonujących w Białymstoku i na terenie innych powiatów.
8. Realizacja programów, działań profilaktycznych nakierowanych na zapobieganie lub łagodzenie problemów społecznych.
9. Wzmacnianie środowiskowego systemu wsparcia dzieci oraz monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem i przemocą domową.
10. Realizacja działań promujących rodzicielstwo zastępcze.
11. Rozwój specjalistycznego poradnictwa, w tym psychologicznego i rodzinnego.

12. Realizacja działań na rzecz reintegracji społeczno-zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym kierowanie osób uprawnionych do centrum integracji społecznej oraz motywowanie do udziału w projektach realizowanych przez podmioty zewnętrzne.

13. Kontynuacja działań wspierających cudzoziemców, w tym posiadających status uchodźcy bądź ochrony uzupełniającej, w procesie integracji.

14. Kontynuacja partnerskiej współpracy Miasta Białystok i samorządowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi w celu zapewnienia niezbędnego wsparcia osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności w zakresie świadczenia pomocy o charakterze niepieniężnym.